

mokslas • menas • literatūra

DRAUGAS

ANTROJI DALIS / 1971 METAI

VASARIO MĖN. 20 D. / FEBRUARY 20, 1971
PART TWO NR. 43 (8)

Šiame numery

DEMAGOGIJOS ŽODYNO REIKALU.
OPEROS TEATRAS LIETUVOJE.
KĄ, KADA IR KAIP ĮVAIRIŲ TAUTŲ
POETAI RASĖ APIE LIETUVĄ.
VIOLETA KAROSAITE IR RICHARD ARVE
APIE ČIURLIONIO IR LAPINSKO MUZIKĄ,
JOS RYŠI SU BALETU IR APIE BŪSIMO
KONCERTO POBŪDĮ.
ČIKAGIEČIŲ DAILES PARODA ČIURLIONIO
GALERIJOJE.
KULTŪRINĖ KRONIKA.
AKADEMINĖS PROŠVAISTĖ.

DEMAGOGIJOS ŽODYNO REIKALU

Enciklopedinio talento žmonių mums nestinga. Nestinga ir gabių filologų. Todėl, ar nepribrėndo reikalas sudaryti stambų demagoginės frazeologijos žodyną, kurį mūsų epochai įspaudė fašizmo ir bolševizmo diktatūros. Didžiausią tomą tekstų skirti sovietų leksikai ir idiomatikai. Juk niekas kitas pasaulyje taip resisvaido užgauliojimais, ka'itimais, melagingom's frazėmis, kaip sovietai. Nieks kitas nėra prikęps tiek politinių insinuacijų, hiperbolių, dogmatinių šūkių, kaip Maskvos politbiuras.

Pavyzdžių rasime šimtų šimtų. Jie daugėja su naujais, iš anapus ateinančiais žurnalais ir laikraščiais. Neseniai skaitėme "Pergalės" 10 Nr., V. Kazakevičius skiltyje "Is užsienio lietuvių kultūrinio gyvenimo", apie mirusį poetą H. Radauską. Apžvalgininkas dedasi objektyviu šventuoliu. Omai, nei iš šio, nei iš to, ironizuodamas Radausko kūrybos beidėjiskumą (!), įžūliai pavažiuoja, girdi, apolitinė laikysena jam nesukliudė "pasireikšti spaudoje demagogiška's straipsniais prieš tarybinę literatūrą". Demagogiška's? Kur? Kada? Kaip? To autorius nemini. Matyt, jo bosai, pasižiūrėję į juodąjį sąrašą, išsifravo straipsnį apie Pasternaką, kurio romaną, Radausko žodžiais, sovietų spauda ir rašytojų draugija vienbalsiai pasmerkė, net neskaitysi.

Čaižo jie ten šitaip ne tik Radauską, ne tik A. Baroną, bet ir didžiausią šių laikų rusų rašytoją A. Solženiciną. Be jokio sąžinės graužimo pravardinau-ja jį demagogu, puzantiniu.

(Nukelta į 2 psl.)

OPEROS TEATRAS LIETUVOJ

Lietuvių operos teatro 50 metų sukakties minėjimui

STASYS SANTVARAS

"Keičiasi laikai — keičiasi ir žmonės." Gal būtų atkilus iš senovinės Romos, savo tautos išmintingąjį posakį pratedami, galime be baimės tarti: keičiasi kultūrų ir civilizacijų apraiškos, keičiasi žmonių pomėgiai ir papročiai, sugriūna net įsisenėjusios tradicijos, savo išoriniu pavidalu, savo veidais keičiasi ir žmonės. Deja, gal mažiausiai tesikeičia tik amžius trunkanti kova tarp Gėrio ir Blogio, nesibaigianti žmogaus kova su pačiu savim, su žvėrim žmogaus dvasioj.

Toj nuolatinėj ir nenutrūkstanočioj laiko, žmonių ir įvykių kaitoj bent vienas dalykas mums yra pakankamai aiškus: iš nieko tik niekas ir tegali atsirasti! Ne iš nieko, ne kurio nors atsitiktinumo dėka, bet, atsirandamas į nubėgusių amžių patirtis, į laiko išbandytus poreikius, gimė ir Lietuvos Valstybinis Teatras, kuriame tilpo Drama, Opera, Baletas ir simfoniniai koncertai.

Tiesa, lietuvių tautos kultūros istorija dar nėra parašyta, tėra paliečiamas tik vienas kitas tos istorijos epizodas, tik viena kita jos nuotrauka. (Lietuvoj yra išleista net penketos knygų, pavadintų nerangiai skambančiu vardu — Iš lietuvių kultūros istorijos, tik tų knygų įdomi ir vertinga medžiaga tuo tarpu tebėra skaudžiai sugnybta marksizmo-leninizmo replėm.)

Tačiau mūsų tautos kultūrinio ir kūrybinio gyvenimo faktai yra žinomi: nemažai jų sunaikinta laiko sąvartų rūšiūose įvykiuose, be abejonės, nemažai jų štypi senuosė archyvuose, įdomių, reikšmingų, dar nepaskelbtų faktų, kuriais ypač šitokiom progom, kaip mūsų tautinio Operos teatro 50 metų sukaktis, galėtumėm ir pasidžiaugti, ir pasidžiūti.

Ton istorijon žvilgtelėję, aiškiai matom, kad išgyventa daug ilgų dienų ir ilgų metų, kada nevilis buvo keleriojai didesnė už viltį gyventi ir išlikti. O tačiau ir pro tas sutemas regim tokių savo tautos laimėjimų, kurių neįveikė nei žmonės, nei laikas. Aiškiai regima mūsų kultūros grandinė, bėganti per amžius, siūbuojanti spalvingom

bangom, spindinti aukso grandim. Nors prabėgom pažvelkim tik į vieną kitą nubėgusio laiko datų žaidimą, įsiklausykim į to žaidimo gražbylystę.

Datos, akivaizdžiai liudijančios lietuvių kultūros labui, gal bus nors truputį iškalbingesnės, jei pažiūrėsime, kas amžių tėkmėj dėjosi ne tik Lietuvoj, bet ir Europoj. Aišku, teliesim tik siaurutėlį ruožą — operos teatro atsiradimą, jo suklestėjimą kaimynuose ir mūsų tėvų žemėj.

Plačių polėkių, painus ir sudėtingas operos menas, viena kita šaknim atsirėmęs į graikų antikinį teatrą, gimė Italijoj XVI a. pačioj paibaigėj: Jacopo Peri op. Dafnė pirmą kartą statyta Florencijoje 1597 metais (deja, jos partitūra yra dingusi) Po penkmečio, 1602 m., tai gi jau XVII a. pradžioj, pasirodė Giulio Caccini Euridichė, 1607 m. La favola d'Orfeo, 1641 Il ritorno d'Ulisse in patria, 1642 L'incoronazione di Poppea — Claudio Monteverdi operiniai darbai. Monteverdi operinė kūryba iki šiol tebelai koma itin reikšminga muzikinės kūrybos įnašu istoriniu ir meniniu požiūriu.

Prancūzai savo pirmąsias operas pastatė 1655 ir 1659 m. — tai buvo Michel de la Guerre operal Le triomphe de l'Amour ir Roberto Combent Pastoralė. Maždaug tuo pačiu metu, kaip prancūzai, operinė kūryba pasireiškė anglai ir vokiečiai. Bet visa tai tebuvo tik italų operos stipresni ar silpnėsi atspindžiai. Opera daugiau negu porą šimtmečių buvo italų menas, jų operiniai veikalai dar ir mūsų dienom operos teatrų repertuaruose sudaro dominuojančią ir meninių požiūriu persveriančią daugumą.

Kiek metų su pirmuoju operos statymu vėlavo Lietuva? Iš tikro, jei 1597 metus laikysim operos gimimo metais Italijoj, tvėlavo tik 39 metus. Karaliaus Vladislavo Vazos rūmuose, Vilniuje, Virgilijaus Puccinellio opera Elenos pagrobi-

mas (Il ratto d'Elena) buvo statyta 1636 m., o 1664 m. pasirodė to paties autoriaus ir ten pat, Vilniuje, op. L'Andromeda. Vadinasi, Lietuvos sostinė ėjo beveik kartu su operos meno gimimu Italijoj, visai neatsilikdama nuo savo vakarinių kaimynų.

Turėdami savus orkestrus ir muzikos mokyklas, karaliaus rūmų teatrą pasekė didikai — gimė vadinamasis Lietuvos dvarų teatras, be dramų, baletų, statės ir operinius veikalus. Prieky tos kultūrinės veiklos ėjo Radvilos, Oginskiai, Sapiegos, Tyzenhauzai ir kt. Lietuvos didikai. Apgailėtina, tiesiog apverktina, kad jų teatro kalba nebuvo lietuvių kalba.

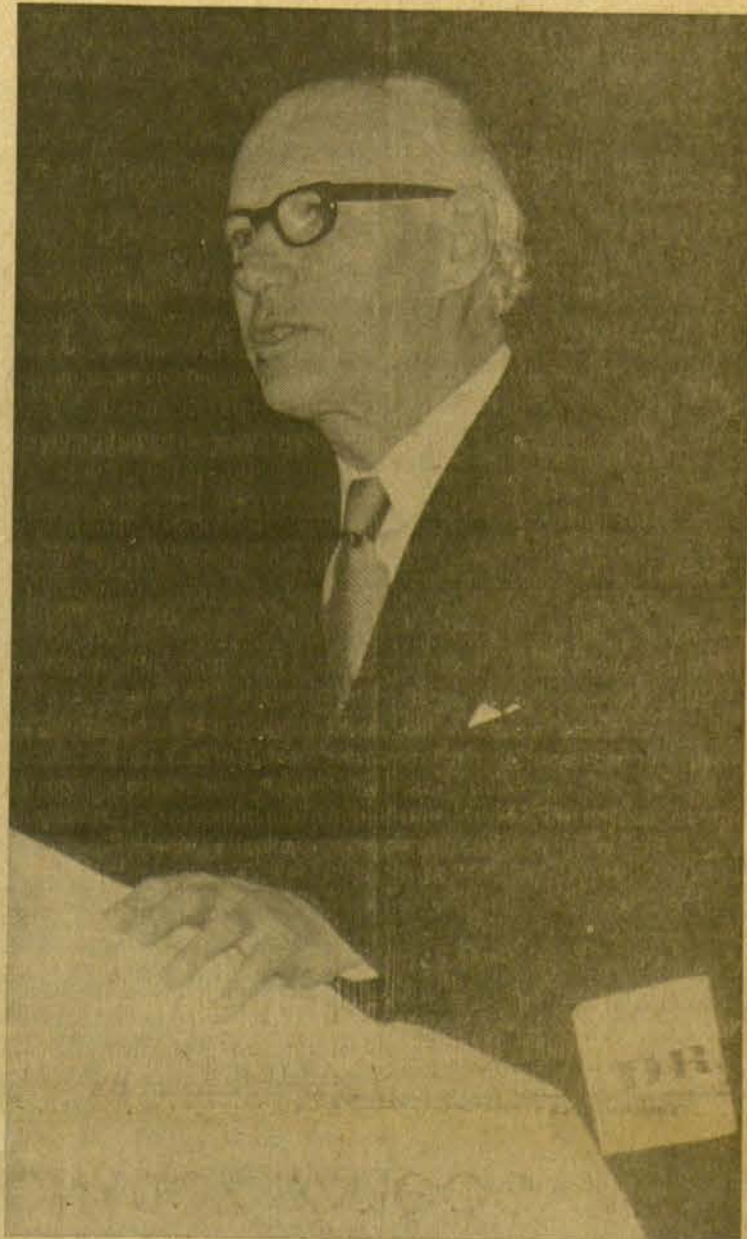
XVII a. vidury Vilniuje pradėjo lankytis italų operinės trupės, atveždamos į Lietuvos sostinę beveik visus naujuosius savo operinius veikalus. Apšilkančių trupių būdavo stiprių, būdavo ir gana silpnų, kurios, nepaisydamos ano meto susisiekimo sunkumų, berods, atvykdavo pasipinigauti, o ne savo iškilaus meno parodyti. Neaplenkdavo Vilniaus ir patys iškilūsiai italų operos dainininkai. Italų gastrolės Vilniuje sumenko tik XX a. pradžioje, gal būtų dėl to, kad sumenko ir rusų pavergtas Vilnius.

Nuo italų stengėsi neatsilikti ir mūsų artimesnieji kaimynai — vokiečiai ir lenkai. Ir jų operinės trupės atvykdavo į Vilnų, statydavo savus ir svetimus veikalus.

1840-1858 m. Vilniaus muzikinis gyvenimas alsavo Lietuvos bajoro Stanislovo Moniuskos įtakoje, kaip žinoma, savo talentą atidavusio lenkams. Ir jo žinomos operos Halkos premjera įvyko ne Krokuvoje ir ne Varšuvoje, o Vilniuje 1854 m.

Nuo 1864 m., po nepasisekusio sukilimo, kai lietuvių kalba pasidarė draudžiama kalba rašė ir scenoj, kai jos jau buvo išsižadėjusi ir mūsų teatro dienos Lietuvoj, rusų kalba operinėj scenoj. Tas laikotarpis, truks išties 50 metų, baigėsi 1914 m., I-jam pas. karui prasidėjus.

Kaip regim, operos teatro istorija, palikusi gilius pėdsakus lietuvių kūrybos laikotarpius.

Stasys Santvaras skaito paskaitą Lietuvos operos jubiliejiname minėjime, Jaunimo centre, Chicagoje, š. m. sausio mėn. 31 d.

Nuotr. V. Noreikos

žemėje, nėra trumpa. Atsiminę 1636 m., pirmąjį operinį statymą karaliaus rūmuose, Vilniuje, šiemet galėtumėm švęsti 335 metų operos teatro sukaktį. Ir turėtumėm tą sukaktį minėti, nes tai ne vėjavaiškias pasigyrimas, o tikri mūsų kultūros istorijos faktai. Tiesa, tas teatras buvo laisvas ir nelaisvas, daugialbis, nelietuviškas, tačiau dirva, kurion operinės muzikos grūdai buvo beriami, buvo ir tebėra Lietuva, Lietuvos žmonės, lietuvių tauta. Iš tikro 1636-1914 m. Lietuvos sostinė, taip pat ir kiti didesni Lietuvos miestai išgyveno nepriklausomo op. teatro (karaliaus rūmų ir didikų teatrai), italų, vokiečių, lenkų ir rusų op. teatro kūrybos laikotarpius.

Tautinis operos teatras Europoj gimė, tik XIX-jam amžiui įsibėgėjus. Jo tėvas — literatūrinis ir muzikinis romantizmas. Gal nederėtų abejoti: jei istoriniai įvykiai, mūsų tautą paskandinę nelaisvės raiste, būtų buvę mūsų pačių valioj, tautinis operos teatras ir Lietuvoj būtų gimęs ne vėliau kaip Vak. Europoj, nes gi stiprius, granitinius pamatus jam buvo padėjusi XVII-XVIII a. laisva ir nepriklausoma Lietuvos valstybė.

Tačiau mums dėl nelemtų istorinių sąlygų, neleidusių lietuviškam žodžiui įžengti į savo krašto sceną, teko keliasdešimt metų palaukti, teko vėluoti, teko nelengvą kovą laimėti. Ir tik 1906 m. lapkričio 6 d., Vilniuje, buvo pastatyta komp. Miko Petrausko opera — melodrama Birutė.

Kaip Jacopo Peri Dafnė, ir M. Petrausko Birutė dar nebuvo išbaigtas operos veiklas. Bet mūsų operos teatro istorijai Birutės statymas data yra didžiulį reikšmingą. Reikš-

minga kaip pirmasis lietuvių tautinio operos teatro bandymas, reikšminga ir tuo, kad to operinio veikalo statymas paskatino lietuvių visuomenę siųsti į muzikos mokslus Kiprą Petrauską, kuris maždaug po 14 metų tapo nepr. Lietuvos operos teatro žulu, jo pionierium.

Taigi, iš nieko tik niekas ir tegali atsirasti! Labai suglausti faktai parodė, kad lietuvių tautinis operos teatras negimė iš dykumų smėlio, jis turėjo istorinį pagrindą, paruoštą sėjai lauką, operinio teatro ilgesį tautoj.

Atkūrus nepriklausomą valstybę, dar tebeslėstant kovoms dėl laisvės, tuo sunkiai beapatriamiu metu, kurį daug kas vadina pavasario sriautu, entuziazmo ir energijos suklestėjimu, lietuvių tautos dvasinių jėgų išsilaisvinimu, operos teatrui steigti buvo parinkta Giuseppe Verdi 4 v. opera La Traviata, kuri per 50 metų pasidarė lyg savas veiklas ir trumpai yra vadinama Traviata (lietuvių kalbon galėtumėm versti Paliktoji, pamestoji vidury kelio). Veikalo parinkimą nulėmė solistų sąstata, nesudėtingas veikalo statymas, melodinga ir nesunkiai įveikiama muzika.

G. Verdi Traviatos premjera, kaip visi gerai žinom, įvyko Kaune 1920 m. gruodžio 31 d. 7 val. vak. Tai ir buvo tikrasis lietuvių tautinio operos teatro gimimas. Išlikęs dokumentas, dar mūsų tarpe tebesančio dail. Adomo Varno piešta teatro afiša, nusako ir teatro steigėją, iškilmingai skelbiantį naujo kūdikio gimimą: Lietuvių Meno Kūrėjų Dijos Operos ir Dramos Vaidykla. Kaip gaila, kad tas savaimingas vardas tegyveno tik metus laiko, 1922 m. pradžioj jis buvo perkrikštytas į Valstybės Teatrą.

(Nukelta į 2 psl.)

P. Čaikovskio opera "Pilių daina". Lietuvos valstybinės operos scena, Kaune 1925 metais. Dekoracijos dail. M. Dabulskio.

OPEROS TEATRAS LIETUVOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

Sunkų, sudėtingą, daug triūso ir energijos pareikalavusį operos teatro steigimo darbą, dirbdama po LMK D-jos sparnu, atliko Operos Taryba, kurią sudarė Kipras Petrauskas, Juozas Zilevičius, Stasys Šilingas ir Juozas Tallat-Kelpša. Be abejonės, jie yra mūsų tautinio operos teatro kūrėjai, jo ugdytojai, jo kultūros kėlėjai.

Tautinio operos teatro kūrimo entuziastai nepaisė dar tebežvangančių karo ginklų, nepaliko ir po gausa beveik neįveikiamų problemų ir sunkumų. O tu sunkumų buvo išties „pulkas“: juk Traviatą statančių sambūrų tebuvo tik du žmonės su sceninio meno patirtimi — tai Kipras Petrauskas, parsivežęs laurus iš Rusijos didžiųjų operos teatrų, ir rež. Kaštantas Glinskis, aktorinės garbės susilaukęs Peterburge. Visi kiti, net ir dirigentas J. Tallat-Kelpša, buvo naujokai, kai kurie muzikos bei dainavimo mokslus baigė, o kai kurie studijas tik įpusėję. Nebuvo orkestro, choro, balietų, nebuvo tinkamų scenos drabužių, dekoracijų ir padargų, o, pagaliau, ir pats Kauno miesto teatras, po praėjusio karo, buvo daugiau panašus į apdirskusį sandėlį. Be to, Operos teatro išlaikymas kelė ir žiūrovų pakankamumo klausimą, nes gi rusų paliktas Kaunas buvo margas kaip genys (turim reikšti pagarbą žydams, kurie mūsų operą visada gausiai lankė), o mes patys, kaip mūsų vakarų kaimynai vokiečiai gana dažnai mus pravardžiavo, anuo metu tebuvom tik Bauernvolk, dėl nelemto istorinių įvykių praradę tautos elitą, dėl to pačių sąlygų dar nespėję naujų šviesuomenės kurti užsiauginti. Vieni žodžiu, visa krūvon sudėjus, atrodė, kad Traviatos statymas yra neįveikiamas, kad tos pastangos tėra tik nereali svajonė, tik sapnas. O tačiau spektaklis įvyko, ir jis, ypač Kipro Petrausko dėka, nebuvo menko meninio lygio — statytojų ir atgimusių tautos jaunystės visas negalys įveikti.

Petrus Oleka, pirmuosiuose Traviatos spektakliuose vaidinęs du vaidmenis, ilgai tapęs iškilios operos teatro režisierium, prisimindamas anas įtempto darbo dienas, kai kuriose sunkumais taip apibūdina: „Daugiausia rūpesčių buvo Tallat-Kelpšai — reikėjo surinkti orkestrą, o iš kur? Štai taip jis suorganizavo nedidelį būrį (apie 18) muzikantų iš įvairių kavinų. Pirmu smuiku grojo M. Leškevičius, tuomet dirbęs notaru. Bet štai, kai repetitijos ejo prie pabaigos, kartą sutinku Tallat-Kelpšą nepaprastai susijaudinusį: „Skandalas, — sako jis, — atėjo grupė orkestrantų ir pasakė, kad, jei nemokėsime už tris spektaklius pirmyn, jie negros. O iš ko gi mes galim mokėti?“

Padėtis atrodė beviltiška. Nejaugi viskas sugrius, kai jau beveik užbaigta? Laimė, atsirado tarpininkų, kurie prikalbėjo orkestrantus, ir kita rytą jie vėl susirinko repetitijon (kiek žinom, vienas iš „tarpininkų“ buvo Kauno karo komendantas Juozas Mikuckis, 1970 m. savo gyvenimo legendą nusinešęs į kapus, St. S.).

Gal kai kuris prisimenam, dauguma, be abejonės, pamiršom, o kai kurie gal ir visai nepažinom tu savo tautiečių, kurie kūrė pirmąjį G. Verdi Traviatos vaidinimą lietuviškoje scenoje. Dėl vietos stokos apilenkdamas spektaklio aptarimą, menio vadovų ir solistų apibūdinimus, paminėsiu tik jų pavardes: Traviatos vertimu į lietuvių kalbą pasirūpino poetai Faustas Kirša ir Balty Sruoga; spektaklio dirigentas — komp. J. Tallat-Kelpša, operos statymu rūpinosi Kipras Petrauskas, režisūra Kast. Glinskis, chormeistrai — komp. Julius Štarka, režisūros pad. — Juozas Stumbras, muzikinis sufleris ir teatro administratorius — komp. J. Zilevičius; Violeta — Adelė Nezabitauskaitė-Galaunienė, Alfredas — Kipras Petrauskas, tėvas Germontas — Antanas Sodeika, Flora — Veronika Podenaitė, Annina — Jadvyga Vencevičiūtė, Baronas — Juozas Bieliūnas, Markizas ir Doktoras — Petras Oleka, Gastonas — V. Marcinkus.

Poetas Faustas Kirša, kaip vienas operos vertėjų, aišku, dalyvavęs ir Traviatos premjero, savo Užrašuose paliko dokumentinės vertės pavelskį: „Po pasisekusios „Traviatos“ premjeros artistai susimetė į „Rūtos“ viešbutį (tur būt, į Birutės viešbutį, „Rūta“ vėliau atsirado, St. S.), kaip vakarinės varnos į seną klevą nakties poilsui. Tik artistai čia suėjo nepoilsuoti, bet atsikvėti po įtempto scenoje, dainos dievaitel padėkoti, kad jų balsai žavingai skambėjo, kad publikos dėnai raudonavo nuo plojimų, kad teatro rūmai lūžo nuo publikos ir drėbėjo nuo ovacijų“.

Tiesa, teatras, kuris normaliai talpindavo apie 800 žmonių (su pristatomom kėdėm), Traviatos premjeroj priglaudė 1000 žiūrovų. Tiesa ir tai, kad ovacijos buvo griausmingos, drėbėjo teatro sienos ir lubos, daugelio klausytojų veidai apšilėjo džiaugsmo ašarom. Mąding, tautinio operos teatro gimimas anoms dienom, kai atkuriama Lietuvos nepriklausomybė dar tebeturėjo tiek daug priešių, buvo itin reikšmingas kultūros įvykis dar tebekovojamoj kovoj dėl laisvės.

1920.XII.31 — 1944.VII.5 laikotarpį Lietuvos Valst. Operos Teatras pastatė 66 op. veikalus ir vaidino apie 2700 spektaklių (pvz., 1936 - 1937 m. sezono metu Valst. Teatre buvo vaidinti 29 op. veikalai 127 kartus; klausytojų tą sezoną atėjo 63,198, pajamų gauta apie 200,000 litų). Apytikris skaičius — maždaug trys nauji operų statymai kiekvieną sezoną.

Kaip kiekvieno gyvo organizmo, ir Operos teatro gyvenimas neriedėjo lygia plokštuma, tiesia ir nuobodžia linija. Buvo potvynių ir atoslėgių, buvo regimas bangavimas, aukšta energijos įtampa ir kai kurie jos sumenkėjimas. Nors Feodoras Šaliapinas beveik pats vienas rusų tautinę muziką išnešęs į Vakarus, su gastrolėm apsilankęs Lietuvoj, mūsų Operos teatrą aptarė kaip „didelę stelą mažuose rūmuose“, mes patys bangavimo savo darbe negėlėjom nepastebėti. Teisybė, nederėtų pamiršti, kad mūsų Operos teatras buvo jaunas teatras. O kur jaunatvė — ten nestinga entuziazmo, idealizmo, noro kalnus nuverst, nestinga ir pasiaukojimo. Tačiau bangavimas buvo, ir jį lėmė ne viena priežastis: buvo statymų, kurie repertuare išilankė ilgus metus (pvz.,

tė, Baronas — Juozas Bieliūnas, Markizas ir Doktoras — Petras Oleka, Gastonas — V. Marcinkus.

Poetas Faustas Kirša, kaip vienas operos vertėjų, aišku, dalyvavęs ir Traviatos premjero, savo Užrašuose paliko dokumentinės vertės pavelskį: „Po pasisekusios „Traviatos“ premjeros artistai susimetė į „Rūtos“ viešbutį (tur būt, į Birutės viešbutį, „Rūta“ vėliau atsirado, St. S.), kaip vakarinės varnos į seną klevą nakties poilsui. Tik artistai čia suėjo nepoilsuoti, bet atsikvėti po įtempto scenoje, dainos dievaitel padėkoti, kad jų balsai žavingai skambėjo, kad publikos dėnai raudonavo nuo plojimų, kad teatro rūmai lūžo nuo publikos ir drėbėjo nuo ovacijų“.

Tiesa, teatras, kuris normaliai talpindavo apie 800 žmonių (su pristatomom kėdėm), Traviatos premjeroj priglaudė 1000 žiūrovų. Tiesa ir tai, kad ovacijos buvo griausmingos, drėbėjo teatro sienos ir lubos, daugelio klausytojų veidai apšilėjo džiaugsmo ašarom. Mąding, tautinio operos teatro gimimas anoms dienom, kai atkuriama Lietuvos nepriklausomybė dar tebeturėjo tiek daug priešių, buvo itin reikšmingas kultūros įvykis dar tebekovojamoj kovoj dėl laisvės.

1920.XII.31 — 1944.VII.5 laikotarpį Lietuvos Valst. Operos Teatras pastatė 66 op. veikalus ir vaidino apie 2700 spektaklių (pvz., 1936 - 1937 m. sezono metu Valst. Teatre buvo vaidinti 29 op. veikalai 127 kartus; klausytojų tą sezoną atėjo 63,198, pajamų gauta apie 200,000 litų). Apytikris skaičius — maždaug trys nauji operų statymai kiekvieną sezoną.

Kaip kiekvieno gyvo organizmo, ir Operos teatro gyvenimas neriedėjo lygia plokštuma, tiesia ir nuobodžia linija. Buvo potvynių ir atoslėgių, buvo regimas bangavimas, aukšta energijos įtampa ir kai kurie jos sumenkėjimas. Nors Feodoras Šaliapinas beveik pats vienas rusų tautinę muziką išnešęs į Vakarus, su gastrolėm apsilankęs Lietuvoj, mūsų Operos teatrą aptarė kaip „didelę stelą mažuose rūmuose“, mes patys bangavimo savo darbe negėlėjom nepastebėti. Teisybė, nederėtų pamiršti, kad mūsų Operos teatras buvo jaunas teatras. O kur jaunatvė — ten nestinga entuziazmo, idealizmo, noro kalnus nuverst, nestinga ir pasiaukojimo. Tačiau bangavimas buvo, ir jį lėmė ne viena priežastis: buvo statymų, kurie repertuare išilankė ilgus metus (pvz.,

Gounod „Faust“ scena Chicago Lietuvių operoje 1938 m. Margarita — J. Augaitytė ir Meistas — J. Vaznelis.

G. Verdi „Aida“ Chicago Lietuvių operos pastatytą 1965 metais. Priekyje, iš kairės į dešinę, keturi pagrindiniai operos solistai: D. Stankaitytė — Aida, A. Brazis — Amonastro, St. Barz — Radamiras ir A. Stempužienė — Aizleris.

Verdi Rigoletto, Trubadūras, Aida, Otello, Gounod Faustas, Bizet Carmen, Rossini Sevilijos Kirpėjas, Puccini Tosca, Madame Butterfly, Bohema, Čaikovskio Pikų dama, Eugenijus Onieginas, Wagnerio Lohengrinas, Halsevy Žydė, Saint Saens Samsonas ir Dalila, Mozarto Don Žuanas; buvo gerų op. veikalų, kurių grožis mūsų teatre nebuvo atskleistas (pvz., Wolf — Ferrari Madonos brangenybės, Giordano André Chénier, Meyerbeerio Hugonotai, Charpentier Louisa ir kt.).

Pažanga, pakilimas atėjo, kai iš Rusijos į Lietuvą grįžo dirigentas Mykailas Bukšos. 1927 m. pradėjo dirbti Valst. Teatre. Tai buvo akademino polėkis dirigentas, gilių kultūros muzikas ir žmogus. Ypač stipriai šioji jo aukštieji šoktelėjom, kai Prahoj studijas baigė ir operos teatre pasirodė dirigentas Vytautas Marijošius. Jo paruošta G. Verdi opera Otello atžymėtina kaip viso operos kolektyvo puigėjimas, kaip visų dalyvių sėkmingi brandos atestato egzaminai. Kipras Petrauskas toj operoj sukūrė vieną spalvingiausių savo vaidmenų — šekspyrinį Otello; lyg naujais balsais, naujom spalvoms suskumbėjo orkestras ir chorai. Deja, po Otello statymo mums nebuvo duota daug laiko, neitrus nepriklausomą operos te-

Norėdami padaryti nors šiek tiek Valst. Operos Teatro repertuaro apibendrinimą, bandykim atsirėmti riots į porą taškų: a) Operos teatro repertuaras buvo rinktinis, per palyginimą, trumpą laiką su kūrybinio sąžiningumu buvo pastatyta visai eilė plačiai pažįstamų ir nelengvų operinių veikalų, b) 1940 m., kai teatras rengėsi minėti savo veiklos 20-meči, Operos kolektyvas jau buvo toks pajėgus, jog negrėstė neišpildijama problema ir pačiam sudėtingiausiam Operos veikalui mūsų scenoj statyti. Tą teigimą patvirtina G. Verdi Otello, N. Rimskio-Korsakovo Kitežo ir W. A. Mozarto Figaro vedybų statymai (Mozarto Figaro statė vokiečių dirigentas Hoesslin).

Kai minime savo Operos teatro tokią reikšmingą sukaktį, be abejonės, kyla ir pats paprasčiausias klausimas: o ką gi tas Operos teatras nuveikė, kokią jo reikšmę, koks jo įnašas į lietuvių tautos kultūros lobyną? Nors klausimas paprastas, atsakymas jį sunkūs ir komplikotas, reikalaujantis rimtų studijų, o sukaktuvių proga — jis užimty ir kur kas daugiau vietos.

Iš tikro, tautinio lietuvių Operos teatro laimėjimu, įprasminančiu jo gyvenimo reikšmę, yra didelis būrys. Tad, nors taip pat tik paskubom, tuo tarpu nedarydami išvadų, pabandykim ir jį tą jo vėjo pusę pažvelgti, nors vieną kitą to vėjo briožą paryškinti.

Dar iš šiandien gana dažnai išgirstam, net ir spaudoj paskaitom, kad nepr. Lietuvos Valst. Operos

atrą užgriuvo chaosas, netikrumas, baimė ir nelaisvė.

Sventiškas įvykis, dvasios pakilimas, regimo laimėjimo suplazdėjimas Operos teatre buvo kiekvieno naujo ir originalaus lietuvių kompozitoriaus operinio veikalo statymas. Jų statytą penketas: Jurgio Karnavičiaus Gražina (libretistas K. Inčiūra) ir Radvila Perkūnas (lib. Balty Sruoga), Antano Račiūno Trys Talismanai (lib. K. Inčiūra), Miko Petrausko — Jono Dambrauskio Eglė ir St. Šimkaus Pagirėnai (lib. St. Santvaras). Tokiam trumpam laikotarpiui, maždaug 24 metams, turint galvoj operinės kūrybos komplikotumą, reikalaujantį ir nemažai laiko, penki op. veikalai, tegu tobulumo viršūnių ir nepasiekė, nėra visai blankus kiekis.

Patvariausiai scenoj laikėsi ir gražaus pasisekimo susilaukė J. Karnavičiaus Gražina, pradžioj dirigauta Myk. Bukšos, o vėliau, gerokai perredaguota, Vyt. Marijošiaus. Statytojų Myk. Bukšos, rež. T. Pavlovskio ir dail. L. Truikio dėka gerai klijosi ir melodingumo bei kūrybinio polėkio nestokojantiems Ant. Račiūno Trims Talismanams, Šimkaus Pagirėnai, savo partitūroj slepią nuostabių muzikos puslapių, deja, nebuvo sėkmingas Operos teatro statymas.

Norėdami padaryti nors šiek tiek Valst. Operos Teatro repertuaro apibendrinimą, bandykim atsirėmti riots į porą taškų: a) Operos teatro repertuaras buvo rinktinis, per palyginimą, trumpą laiką su kūrybinio sąžiningumu buvo pastatyta visai eilė plačiai pažįstamų ir nelengvų operinių veikalų, b) 1940 m., kai teatras rengėsi minėti savo veiklos 20-meči, Operos kolektyvas jau buvo toks pajėgus, jog negrėstė neišpildijama problema ir pačiam sudėtingiausiam Operos veikalui mūsų scenoj statyti. Tą teigimą patvirtina G. Verdi Otello, N. Rimskio-Korsakovo Kitežo ir W. A. Mozarto Figaro vedybų statymai (Mozarto Figaro statė vokiečių dirigentas Hoesslin).

Kai minime savo Operos teatro tokią reikšmingą sukaktį, be abejonės, kyla ir pats paprasčiausias klausimas: o ką gi tas Operos teatras nuveikė, kokią jo reikšmę, koks jo įnašas į lietuvių tautos kultūros lobyną? Nors klausimas paprastas, atsakymas jį sunkūs ir komplikotas, reikalaujantis rimtų studijų, o sukaktuvių proga — jis užimty ir kur kas daugiau vietos.

Iš tikro, tautinio lietuvių Operos teatro laimėjimu, įprasminančiu jo gyvenimo reikšmę, yra didelis būrys. Tad, nors taip pat tik paskubom, tuo tarpu nedarydami išvadų, pabandykim ir jį tą jo vėjo pusę pažvelgti, nors vieną kitą to vėjo briožą paryškinti.

Dar iš šiandien gana dažnai išgirstam, net ir spaudoj paskaitom, kad nepr. Lietuvos Valst. Operos

Teatras buvo mūsų kultūrinės reprezentacijos pažiba. Teisybė, ne tik diplomatai, įvairūs užsienio pirkliai ir kitokie prašalaičiai, bet ir teatro svečiai muzikai apie mūsų Operą yra pasakę ne vieną gerą ir palankų žodį. Ir būtų niekdarystė tuos pagyrimus menkinti, ar juos negirdom pavėja paleisti. Tačiau, jeigu Operos Teatro reikšmė ir prasmė spėtų tik reprezentacijoj, tai ir jo 50-mečio minėjimas, kaip man atrodo, savo šaknim teiktų tik skeliamą. Tad reprezentaciją apibrėžkim tik kaip vieną ir anaipol nepagrindinį teatro uždavinį, savo esme neišvengiamą ir savaime suprantamą.

Mūsų operos teatras savo darbus pradėjo su negausiu ir nepatyrusiu solistų sąstata. Operos solistų šeimos išugdymas, jų sucentravimas į darnų sambūrį, jau yra žymiai reikšmingesnis teatro laimėjimas. Atsimintina, kad mūsų operos solistų veikla nesiribojo tik operiniais vaidinimais — jie plačiai bangą reikšė koncertų estradose, dalyvavo kantatų ir oratorijų statymuose, praturtino radio muzikines transliacijas, rėmė labdaros vakarus, jų dainavimo įtaka atsliepė net ir mažojoj scenoj, trumpai tarant, jų muzikavimas spinduliavo itin plačiuose tautos sluoksniuose. Moterų grupę, pradedant A. Galaunine, Jul. Dvarionaitė, Vl. Grigaitienė, M. Rakauskaitė, Elz. Kardelienė, Antanina Dambrauskaitė, J. Augaitytė, V. Jonuškaitė, Pr. Radzevičiūtė, fuze Kristiailaitė, J. Vencevičiūtė, G. Matulaitytė, Al. Diešytė, Al. Kalvaitytė, Sof. Adomaitienė, I. Motekaitienė ir baigiant choro artiste Kaleševičienė, ilgus metus tik už scenos tedainavusia Zynės vaidmenį Verdi Aidoje, ir vyrų grupę, pradedant K. Petrausku, Al. Kutkum, Ant. Sprindžiu, K. Orentu, J. Gutausku, Ant. Sodeika, J. Mažeika, J. Butėnu, Vl. Baltrušaičiu, Ip. Nauringiu, Ant.

(Nukelta į 3 pusl.)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO ARMIUS
2858 West 63rd Street

Val. kasdien 10-12 val. ir 7-8 val. vak. šeštadienis 10-11 val. Trečiadienį, penktadienį ir sekmadienį priima susitarimą. Ofiso telefonas: PR 8-3229. Rez. telef. WA1brook 8-0076

Rezid. Telef. 239-1083
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS GINEROLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6448 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

Prima ligonius pagal susitarimą, jei neatliepia skambinti 374-8012
DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-ojos ir California. Val. kasdien nuo 8-8 val. vakaro šeštadienis 2-4 val. Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį. Ofiso telef. 476-1012

Rezid. tel. WA1brook 5-3048

Kertinė Parastė

(Atkelta iš 1 psl.)

tika“; raudonosios armijos užkariavimai — „epochiniais laimėjimais“; partijos dogmų vykdymas literatūroje — „socialistinio realizmo metodu“; nužudytų ir be kaltės kalintų žmonių amnestija — „reabilitacija“. Ir taip be galo, be krašto.

Verėtų viską surašyti atitinkamam žodyne, visokeriopai paanalizuoti, parodyti, kas už tą

žodžių ir frazių slepiasi. Tada paaiškėtų tikroji sovietų raštijos demagogija. Paaiškėtų juridinių kaltinimų veidmainiškumas. Ateinančios kartos, skaitydamos tokį keisą leksikoną, stebėtys, prie kokių nesamonių galėjo pristiekti diktatorių botagai, kai rimti ir inteligentiški žmonės sovietijoje sako ir rašo ne tai, ką jie galvoja ir jaučia.

Pr. V.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(71-08 ir Campbell Ave. kampas)

Pirm. ir penkt. 2-8 p. p. Antradienį ir ketv. 9-11 v. p. 4-8 p. p. šeštadienį 9 v. p. iki 12 u.

DR. PETE T BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val. pirm. ketv. iki 12 p. p. antr. penkt. 1-6 v. p. ir sešt. tik susitarim.

DR. EDMUND E. GIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2100

Val. pagal susitarimą: Pirmadienį, ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį, penktadienį 10-4; šeštadienį 10-2 val.

Res. 735-4477. Rez. PR 8-0960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
HAWFORD MEDICAL BUILDING
6419 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
Ginekologinę Chirurgiją
6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
šandos pagal susitarimą, jei neatliepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220

Namų rezid. — PProspect 8-9081

DR. JANINA JAKSEVICIUS
JOKS
VAIKŲ LIGOS
2636 West 63rd Street
Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį 9-12 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštadienį nuo 1 iki 4 val.

Ofs PO 7-6000 Rez. GA 3-727*

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street

Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta

Ofiso ir buto tel. Olympic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarim.

DR. ALG. KAVAILIONAS
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ
5540 S. Pulaski Rd
Valandos pagal susitarimą
Skambinti 585-2525
Telef. veikla 24 val.

Tel. — REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvų gydytojas)
3925 W. 59 Street
Val. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštadienį 12-2 val. p. p. Trečiadienį uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALYBĖ
MEDICAL BUILDING
7150 South Western Avenue
Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 4-8 val. vakare. Trečiadienį, nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. šeštadienį 11 val. ryto iki 3 val. p. p.

Ofiso telefonas: RE 7-1168

Rez. tel. 239-2019

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien — 8 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį ir šeštadienį 12 iki 4 popiet.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Tel. HEMlock 6-3545

(Ofiso ir rezidencijos)

Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9501
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(71-08 ir Campbell Ave. kampas)

Pirm. ir penkt. 2-8 p. p. Antradienį ir ketv. 9-11 v. p. 4-8 p. p. šeštadienį 9 v. p. iki 12 u.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
Kaiba lietuviškai

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „contact lenses“

Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais uždaryta

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7097

Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadieniais uždaryta

Telef. — 429-2660

DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 South Kedzie Avenue
Val. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį 8 v. p. ir 9 v. p. Trečiadienį ir šeštadienį 8 v. p. iki 8 val. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290; ofiso ir rezidencijos

Prima ligonius tikrai susitarim — (by appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostato CHIRURGIA
Ofisas 2656 West 63rd St.
Val. antradienį nuo 1-4 popiet, ketvirtadienį nuo 5-7 vakare

Ofiso tel. 776-2880; Rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4416
Rez. Gltovellhi 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296

Valandos: 2-8 v. p. penktadienį 10-12 ryto, 2 iki 8 val. vak. šeštadienį 1 iki 4 val. vak. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta

Rezid. tel. WA 5-3099.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1223

Ofiso val. Pirm., antr., trečiadienį, penktadienį nuo 12 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. p. šeštadienį 2-4 val. popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195

Nemarioji žemė pasaulio poezijoje

Ką, kada ir kaip įvairių
tautų poetai rašė apie
Lietuvą

PRANAS VIESVYDAS

NEMARIOJI ŽEMĖ. Antologija. Sudarė Alfonsas Tyruolis. Išeido Lietuvių enciklopedijos leidykla. 1970 m. Bostone. Knyga 176 psl., kainą \$5.00, gaunama ir "Drauge".

Gyvenant svetur ir mokant vieną kitą svetimą kalbą įprasta į poezijos vertimus žiūrėti su nepasitikėjimu. Žinoma, jei žmogus būtų apsikrovęs visais poezijos originalais, gal tada ir nevertėtų vartyti vertimų antologijos. Bet, sakykime, kas gali girti tokia šaunia biblioteka, kurioje būtų bent trečdalis svetimačių poetų, rašiusių apie Lietuvą? Tikriausiai niekas. Todėl labai džiugu, kad neseniai A. Tyruolis sudarė antologiją, kurioje lotynų, vokiečių, lenkų, rusų, ukrainiečių, latvių, estų, prancūzų, žydų, švedų, portugalų ir anglų kalbomis apie Lietuvą rašę poetai prabyla mūsų kalba. Ir viskas vienoje knygoje.

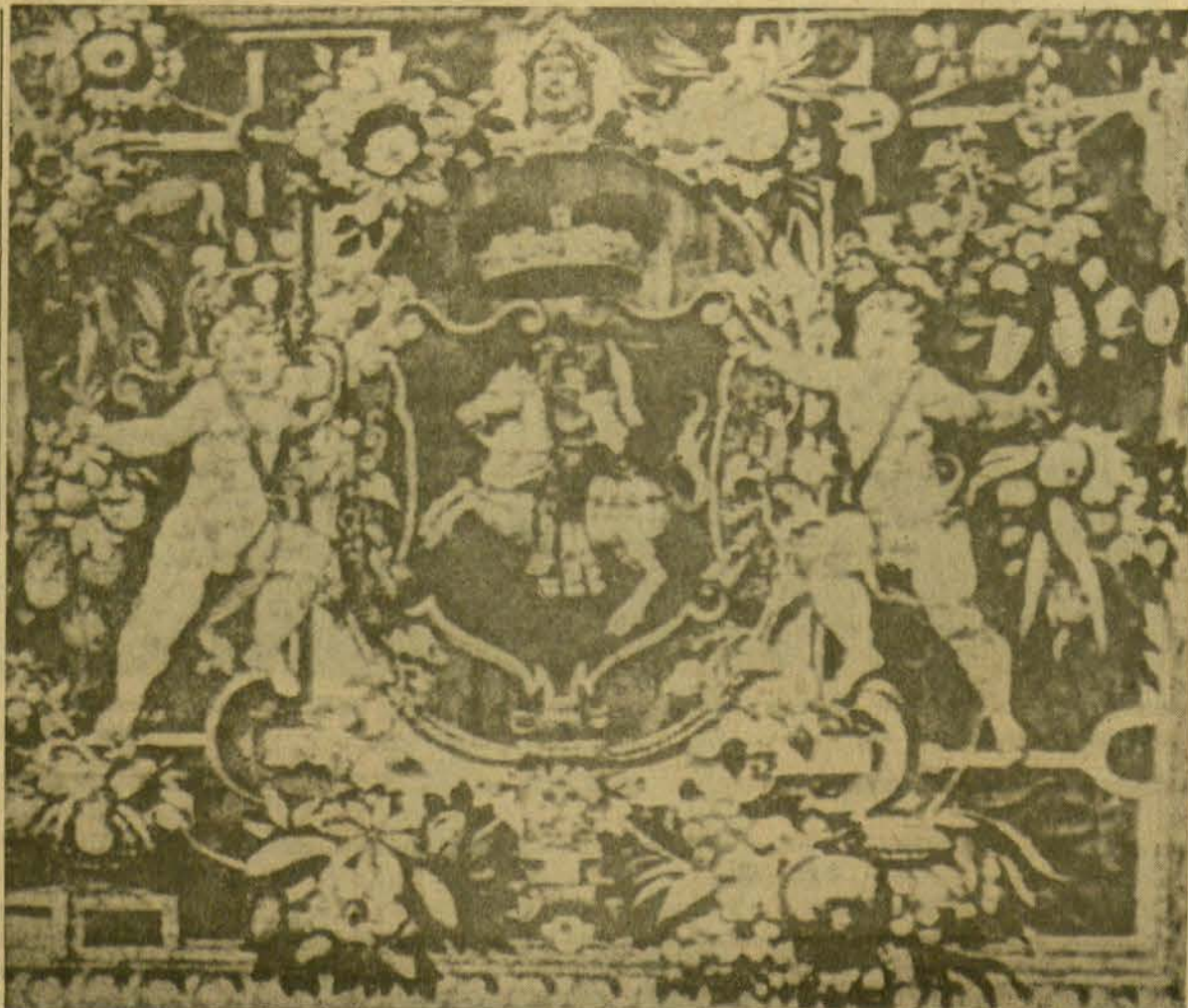
Antologija apima plačią skalę — nuo eiliuotos Livonijos kronikos iki 1965 m. mirusio Johaneso Bobrovskio posmų. Chronologiškai paliečiami ankstesnieji amžiai (XIII — XV), vėlyvas humanizmo laikotarpis (XVI—XVII), romantizmo metas (XVIII—XIX) ir naujieji laikai. Knyga ypač imponuoja mokslinių apipavidalinimų. Išsamioje A. Tyruolio įžangoje skaitome apie įvairių tautų poetų sąlyčius su Lietuva įvairiais laikotarpiais. Pabaigoje pridėta bibliografija, autorių rodyklė. Turinys, šalia eilėraščių ir ištraukų pavadinimų, nurodyti vertėjai. Savo ruožtu kiekvienas autorius pristatomas keliais glaustais biografiniais bruožais, su gimimo — mirties data. Žodžių, knyga naudinga kiekvienam literatui, istorikui, literatūros studentui ir apskritai kiekvienam nekasdieniškos poezijos mėgėjui. Pažymėtina, kad autorių pavardės neįskraipytos, kaip neseniai buvo padaryta Lietuvoje išleistoje antologijoje "XX a. vakarų poetai", kur ant fonetikos aukuro supleskėjo svetimačių pavardės, ir prancūzų poetas Rene Char pavarčio Saru.

Techniškoji "Nemariosios žemės" pusė, neskaitant kelių korektūros klaidų, nepelno penketuko, tačiau daugelio vertimų poetinis lygis neprašoka vidurkio. Užmirštama, kad literatūrinį vertimą saisto tie patys reikalavimai ir dėsniai, kaip ir originalą. Jei kalba negyva, jei žodžiai archaiški, nelengvai suvokiami, jei frazė nesiderina su modernia mūsų kalbos vartoseną, skaitytojas vertimą skaitys tik paviršutiniškai, o gal visai neprisisvers. Kierkegaardas yra taikliai pasakęs: "Nevarta prisiminti praeities, kuri negali tapti dabartimi".

Imkime vėlyvojo humanizmo poetą Mathias Casimirus Sarbievius. Horacijaus itakoje jis rašė puikius lotyniškus eilėraščius. Kaip skirtingai jis verčiamas antologijoje! Vertėjas M. Gustaitis įsijaučia į Sarbievijų klasišką paprastumą. Su pasigėrėjimu skaitome jo išverstą eilėraštį "Vilniui". Štai pirmas posmas:

Šiandien tuopa jaučią, vėjo
kedenama,
Ryt po balta pusnim sniego ramiai
stovės,
Ir srovė, kuri teka,
Ryt giliai po ledu sustings. (75 p.).

Visai kitaip Sarbievijus skamba dr. A. Rukšos vertime. Eilėraštyje "Atgaiva Nemenčinės sody-

Lietuvos valstybės ženklas — Vytis D. L. Kunigaičio žygimanto Augusto kilme - gobelene XVI šimt.

boje" randame ne atgaivą, bet keisčiausių, imantriausių žodžių ir neįprastų frazių mišinį. Suprask, žmogau, kad ir tokį epodą skirsi:

Jau ne skara, ne raučionbarzdės
man tada,
Lukrino penas, prie širdies:
Keršulis geltas ar purplėlis juodasai,
Ar upėj nardanti žąsis
Ir lepno gomurio privengianti pupa,
Gausus daržovių mišinys
Ir vaišėm iškilniom paskiausiai
telkiama
Taurelė nebėlikis skalna. (76-77)

Jei būtų po ranka senoviškas Kulviečio žodynas (jei toks kada nors buvo išleistas), gal tada dar galima būtų išsifruoti prasmę. Žinoma, galima gėrėtis vertėjo žodžiumu, bet skaitytoji kažkaip norisi pasiklausyti paties Sarbievijaus, eiliuojančio mūsų šnekamosios kalbos būdu.

Aplamai, visus dr. A. Rukšos vertimus reikėjo perleisti per kalbos supaprastinimo rėtį. Poeto Joannes Radvanus Radvilo Rudo garbei sukurta "Radvilados" (Ulos pergalės) pradžia Rukšai pavyko pusėtina, bet toliau ir vėl "trinksi siaubas braškesys" ir vėl vietomis neaiškumo migla apgaubia eilėraščio įvykius.

"Salaspilio pergalė", kur švedų kilmės poetas Laurentius Boyer liaupsina etmono Karolio Chodkevičiaus karių narsumą, kovos įkarštyje vertėjas įvelia katastrofišką frazę:

Ir kurs nešiko strėlių strėlinės vardu
pavadinatas (73)

Žymiai geriau atrodo Romantizmo epochos vertimai: V. Mykolaičio — Putino Adomo Mickevičiaus "Pono Tado" ištrauka, keli "Krymo sonetai"; Fausto Kiršos Kraszewskio "Mildos šventė" A. Tyruolio vokiečių poetės Joannos Voigt "Sešupė". Tuo tarpu St. Meringio (Lermontovo), A. Dulskio (Slovakio), B. Sruogos (Kondratowicz), J. Tamulio (Čekų rašytojo Julius Zeyer) interpretacijos poetiškumu nepasižymi. Visai be reikalo pakliuvo J. Jonilos versta Mickevičiaus "Kęstučio žirgas". Argi tokia eilėdara turi reprezentuoti Mickevičių pavyzdinėje antologijoje:

Kad prieš Kęstutį atsispirė geidžia,
Nutraup vokiečio plėnas;
Kad i totorius žirgą paleidžia,
Nebeštrūksta nė vienas. (86)

Naujųjų laikų poezijos vertimuose išsiskiria A. Tyruolio Rytprūsių poetės Agnės Miegel "Dienos prie Baltijos", taip pat ir J. Kėkšto Czeslaw Milosz "Lopšinė", ir A. Vaičiulaičio O. Milašiaus "Lietuva". H. Radauskas meistriškai išvertė Aleksis Rannit "Lietuvos kryžiai". Gana gražiai pavyko A. Tyruoliui ir J. Tiniui išreikšti J. Bobrovskio klasišką ramumą. Labiausiai sužavė N. Šapiros verstą žydų poeto Leiba Neidus eilėraščių. Koks vis dėlto gražus "Balandžio vakaras prie Nemuno". Pradžią:

Operos teatras Lietuvoje

(Atkelta iš 2 psl.)

Kučingui, St. Sodeika, Vl. Puškorium, Kaziu Kraučiu, mūsų scenoje tedinavusiu tik Manrico vaidmenį Verdi Trubadūre, ir baigiant St. Dautartu, mažų charakterinių vaidmenų aktorium, — visi jie, minėti ir neminti, savam Operos teatrui atidavė savo talentus, pačias geriausias ir gražiausias savo dvasines jėgas. Kalbos nėra, norint išsamiau Operos artistų darbą aptarti, daugeliui jų neužtektumėm ir vieno vakaro, nemenkas solistų būrys savo darbais nušveplė atskirų monografijų.

J. Karnavičiaus "Gražina" Chicagos Lietuvių operoje. Liutauras — Stasys Baras ir Gražina — Lilija Šukytė. — Nuotr. "Chicago Tribune".

Ak, tas balandžio vakaras mielas!
Kai oras tylėdamas stovi
Ir naujo gyvenimo šūrpas
Prabėga per Lietuvą, žiedų
susilaukusią (139)

Jei visi vertimai priartėtų prie tokio lygio, antologija "Nemarioji žemė" turėtų dvigubą vertę. Reikia to tikėtis ateityje pakartotinėje laidoje. Knygos tematika juk brangi kiekvienam lietuviui: praplečia akiratį, skatina dvasinę refleksiją, neša istoriją ir rodo, kad Lietuva nėra jau tokia vieniša, jei i ją su ilgesiu žvelgė ir žvelgia tiek daug pasaulio poetų.

Lietuva svetimųjų poetų posmuose

LIETUVIŲ GIESMĖ

Janis Rainis

Lietuva brangi —
Laisvė mylimoji —
Kur pasislėpė dangaus tolybė?
Kur tavęs ieškoti?
Ar mirties glėby?

Kur bežvelgs nelaimės sūnūs:
Ar žvelgs į rytus,
Ar į vakarus:
Vargas, jungas, priespauda,
Smūgų kraujas, darbų prakaitas
Žemę plačiąją apšėmė.

Lietuva brangi —
Laisvė mylimoji —
Iš dangaus ateiki, mūs pasigailė!

Vertė dr. A. Baltinis

LIETUVAI

Konstantin Balmont

Sutvisko man orimai tavo begaliniai
Toj liepos mėnesio ugnia kraujuje, Lietuva.
Tavoji tūkstantmečiai žengusi kalba
Jauna vis. Auklė žavesį jos gina.

Esi pamilus ugnį. Neatsitiktinai.
Ji amžina. Ji užburta. Ir tik vos
Užgeso, vėl'akos pavasario laukuos
Iškilo da'gu ir pražydo juo Dainos aidai.

Dar tavo lauzas tebegyvas. Šviečia

Kurs širdimi prisimena, kokias kliūtis
Per amžius nugalė šuoliuodamas Vytis.

Ir Nenuinas, tas vandeninis sargas Lietuvos,
Kaip pažemiu ugnies pražysta kibirkštis.
Te svetimasai tų liepsnų palies nedrįs!

Vertė St. Meringis

LIETUVAI

Leiba Neidus

Lietuvos negalėčiau užmiršt' niekados,
Kai svetur dar labiau ją mylėjau!
Neįveiktų tos meilės nė vienas,
Neišstatytų to ilgesio švento..

Tu esi, kaip mamytė, širdinga,
Tavo sinus suvargintus myliu,
Ir dainos jų kerinčią gamą,
Nekaltumą tą šventąjį, glostantį širdį..

Ant laukų — tarp rugių, avižose,
Tarp vosilkų melsvų, susimaciusių,
Abejonė plima mano gimė,
Ir dangaus atsijusioj svajonė saulėta..

Medumi grikių laukas pakvėpęs
Ir kitur vis medum atsiduoda,
Ir drauge su gelm geriu sultis,
O miškelis, kaip brolių, stums šypso..

Lietuvos negalėčiau užmiršt' niekados,
Kai svetur dar labiau ją mylėjau,
Neįveiktų tos meilės nė vienas,
Neišstatytų to ilgesio švento..

Vertė N. Šapra

LIETUVA

Janis Karklinš

Kur Nemunas žarsto sidabrą žavingai,
Neris kur pro mėynus kalnus ringuoja,
Tave sutikau ten, tanta gimininga,
Nuo amžių k'lini, kančioje kur bučiuoji
Pabalus'om lūpomis kryžių, pratarus:
Teisybę siušk, Viešpatie geras!

Šauni Lietuva! daug audrų jie regėjo,
Tie tavo vaikai plaukais gintariniais,
Ilgai mėlynom akimis jie gedėjo,
Kai geso su Vytautu tavo ausrinė,
Likimui giliausias žaidas tau įrentus,
Tebūnė jos dvigubai šventos..

O mano gimtine, išgirdus tūkima,
Ne veltui juk ranką tu ištiesi broliam:
Gal turime kalti mes bendrą likimą,
Dalytis ne skiriam džiaugsmu, kaip lig šiolėi,
Tarytum našlaičiai, — o ne, kaip jungtinė
Tauta, kuri laisvę brangina!

Vertė A. Tyruolis

LIETUVAI

Kazimiera Illakowiczowna

Mano pėdsakų žymės l'ko svetur,
Ir mūs akmeny mano ženklų nerai,
Aš buvau tartum sėkla, kritus kitur.
Bet kai jau, Lietuva, mane bus užkasę,
Mano vardo kryžiuje tu neištrinki..
Kaip savą atminki.

Aš esu kaip ta paprasta moneta.
Bet kas turi ją, turi pelną rinktinį.
Nes joje tu esi gražiai atmašta
Savo atvaizdu brangiu, miela tėvyne.
Ir nors tavo vardas gražus, mano prastas,
Manęs neatmesk tu.

Daug svetur, o tėvyne, tavo sūnų,
Ir kiekvienas iš jų stigma pažymėtas,
Tavo vardas kartojas iš jų burnų.
Ar lygiai ar ne juos visus bemylėtum,
Tavęs neįsėdė, tikėt nesvyravo
Jie vėliava tavo.

Vertė A. Dulskis

LIETUVA — VARDAS AUKSINIS

Evgenii Šklier

Lietuva — vardas auks'nis.
Aukštinis, kaip skambumas eilių,
Ir per amžius takais lemtiniais
Ritosi vingiai josios kelių..

Bu'itj takeliais praėjo,
Bet jos dukrų kasom kai kada
Iš sričių tolimiausių grožės
Senas Kijevas, Lietuvos Brasta.

Buvo metas, kai drąsūs vyrai
Emė įka'tus, duokles stambias,
O jų kirvių smūgius patyrę
Riazanė, Smolenskas g'audė gretas..

Lietuvoj Ordinas trankė,
Grobuonis juodas lūto jėga,
O jo v'etoj į girių tankmę
Fleisti įvarė plėšrioji Maskva.

Žmonėms varge ir negalioj
Nė mintin neatėjo laiku,
Kad žemė'tis v'enuolis Grigalius
Pasiskelbtų Maskvos carul..

Vertė St. Meringis

ILGESIO KRYŽIUS

Rachel Portella

Tu esi, Lietuva, tas altorius,
Ties kur'uo šitą valandą liūdna
Meldžias klapusi siela manoji,
Trokdama tau geresnio likimo.

Tu esi brangenybė auksinė
Marų krantui žavingai papuošti:
Jo skaisčiaus'uos amelynus pabėrė
Dievas gintarą — turtą brangiausią.

Tu esi, Lietuva, mano drauge,
Tu esi mano laimė gyvoji,
Tu gyvybė iš amžių sėmiesi,
Aš — iš ilgesio kryžiaus krūtinėj!

Vertė P. Babickas

LIETUVAI

Aleksis Rannit

Lietuva,
tavo kalvų melsva grandis
mano širdyje spindi
ir epusių žali rūkai
švelniai veiduose dvelkia.

Tik tu tavo debesim,
ugni, ledais,
tavo žalsvųjų akim
ir tavo kelias,

Ir gera
ir bloga
ieško
tavo ugnimi pražydusi siela.

Tavo patyrusių rankų
kasdienybės sn'egai
nepridengs.

Tavo širdis apab'ausus,
ištvins šird's.
Žvilgsny perma'nos griausmas
a'dėte aidis.

Tu dangumi alsuoji,
kai plevėsuoja Nentuno ; skraistės
ir lai burėmis
dega jūra.
Man dega degli
ir nubalusioj pūgoj,
ir pavasario pumpure
tavo vardas.

Ir tavo skausmo išblyškė lūpos
ir tavo džiaugsmo kruvinos lūpos,
ir visa kas,
visa,
ko neišreišk'a žodis —
tai tavo skruostai pasako man.

Vertė J. Aistis

Iš A. Tyruolio redaguotos antologijos
"Nemarioji žemė" — Lietuva pasaulinės poezijos posmuose.

Janis Rainis (1865-1929) — latvių poetas Janis Pliksšans. Nuoširdus lietuvių bičiulis, kurį laiką gyvenęs Lietuvoje.

Konstantin Balmont (1867-1943) — rusų poetas, su V. Briusovu ir J. Baltrušaičiu rusų simbolizmo pionierius. Po 1917 m. gyveno Paryžiuje.

Leiba Neidus (1890-1918) žydų poetas. rašęs hebrajų, žydų ir rusų kalbomis. Lietuvai skirtas rinkinys "Litviše arabesken" (Lietuviškos arabeskos).

Janis Karklinš (gim. 1891) — latvių poetas, neoromantikas. Pasitraukęs iš Latvijos, dabar gyvena Švedijoje.

Kazimiera Illakowiczowna (gim. 1892) — lenkų poetė, gimusi Vilniuje iš sulenkejuosioturių giminės. Lietuvai skirtas rinkinys "Lietuvos lakštingala".

Evgenii Šklier (1894-1941) — rusų poetas ir žurnalistas. gimęs ir ilgesnį laiką gyvenęs Lietuvoje.

Rachel Portella (1910-1960) — Brazilijos poetė, buvo ištejęs už inž. K. Audenjo. Nuoširdi lietuvių bičiulė.

Aleksis Rannit (gim. 1914) — estų poetas, artimal susijęs su Lietuva, vedęs operos sol. Gražina Matulaitytę. Subtilus estetas.

OPEROS TEATRAS LIETUVOJ

(Atkelta iš 3 pusl.)

sandras Kučūnas, S. Paleček — Le-
vickienė ir kt. Kaip žinom, po kurio
laiko beveik visi jie išplaukė į daug
platesnius ir gilesnius muzikines
veiklos vandenius.

Daugumas operos veikalų turi
baletą įtarpas, kai kurie net gana
stambias klasikinio šokio įtarpas
(pvz., Gounod Faustas, Verdi Aida,
Borodino Igoris ir kt.). Baletas į-
tarpą turi ir G. Verdi Traviata, kas
to veikalo statytojams prieš 50 me-
tų taip pat nebuvo lengvai įspēja-
ma mįslė. Tačiau kai yra pareika-
lavimas, kai mūsų gyvenimo pa-
karnėse išgirstamas šauksmas, ne-
trūkūs suskamba ir atsiliepiamas. Iš
tikro, Operos teatro dėka gimė ir
mūsų tautinis Baletas, Delibes'o
Coppelia pirmą kartą Kaune
statyta 1925 m. (vadinasi, po 4-5 me-
tų reikės prisiminti ir šio teatro 50
metų sukaktį). Valst. Baletas Teatras,
ypačiai daug ir sunkiai dirbdamas,
akivaizdžiai brendė ir stiprėjo.
Dar neišgyvenęs dešimtmecio, jis
jau išsilaukė pripažinimo ir garbės
tokiose klasikinio šokio centruose
kaip Londonas ir Monte Carlas.

Valst. Operos teatro choras,
komp. Jul. Starkos vadovaujamas, ži-
novų buvo laikomas bene pačiu ge-
riausiu operos choru Pabaltijo kraš-
tuose. Be tiesioginio darbo teatre,
atspindinio nepaprastą pasirengi-
mo kruopštumą, itin įsidėmėtiną
ir reikšmingą buvo operos choro
meninio lygio spinduliuojimas ana-
pus teatro sienų: beveik visi pajė-
gesnieji Lietuvos chorvedžiai anuo
metu stengėsi lygiuotis su operos
choru! Aš asmeniškai neabejoju, kad
ir pavergtos Lietuvos chorinio dai-
nyavimo kultūra, tikrai nemenku
aukštumi pasiekusi, savo prad-
menim remiasi į aną šviesų laiko-
tarpį.

Operos teatro orkestras ypač su-
stiprėjo, pasidarė savas ir lietuviš-
kas, 1930 Vytauto Didžiojo metais,
kai jo eilėms stipriai antplūdžiūsi-
lioje komp. St. Šimkaus mokiniai,
Klaipėdos konservatorijos auklė-
niai. Orkestro muzikavimo kultūrą
stipriai pakėlė aukštyn dirigentas
Mykolas Bukša, o po kelerių me-
tų tuo pažangos keliu ėjo dar reik-
lesnis dirigentas Vyt. Marijošius. O-
peros orkestre dirbo atskirų muzi-
kos instrumentų virtuozai, ir jų bu-
vo nemenkas būrys. Taigi, ir savo
simfoninio orkestro išugdytas yra
vienas reikšmingųjų Operos teatro
laimėjimų.

Operos, Dramos ir Baletas teatrui,
dirbė ir vargė po tuo pačiu stogu
Kaune, itin pakilion meninės aukš-
tomon iškilė ir lietuvių scenogra-
fija, mūsų dekoratyvinį scenos me-
ną. Scenografų tarpe randam pačius
žymiausius ano meto lietuvių dai-
nytojus ir architektus. Tačiau gi-
liausius pėdsakus savam teatre yra
palikęs Mstislovas Dobužinskis, ki-
les iš senos lietuvių bajorų gim-
nės, dailės meno studijas baigęs Va-
karų Europoj, M. K. Čiurlonio ar-
tūmas bičiulis ir globėjas Peterbur-
ge, tarptautinio garso scenografas,
nuo jaunystės Vilniaus vaizdų tapy-
tojas ir Lietuvos patriotas. Ne tik
jo paties keliolikos metų darbai
Valst. Teatre, bet ir gausūs būrys jo
mokinių, verty savo mokytojo, lė-
mė, kad nepriklausomybės laikotar-
pio lietuvių scenografija buvo savai-
minga ir iškili spektaklio dalis, ne
vieną kartą žiūrovų salėį kėlusį plo-
jimū, pasigėrėjimą ir nuostabą.

Ne menkas, ne toks jau paprastas
dalykas yra ir scenos technika. Te-
atro žmonėms reikėjo ir tą rūpestį į-
veikti. Tai ir buvo paruošti ir iš-
mokslinti savi scenos darbininkai —
stilingų drabužių siuvėjai, elektri-
kai, grimuotojai, stilingų baldų
meistrai, įvairių teatro "paslapčių"
žinovai. Ir jų buvo geras būrys, ir
jie visi, nors patys scenoj ir nemato-
mi, buvo aktyvūs kiekvieno vaidini-
mo dalyviai.

Anom dienei kai kurie lietuviai
muzikai net ir viešai paaimanuoda-
vom, kad Opera savo įtaką, savo veš-
lom ir skardom šakom nusmėlkė
kai kurioms lietuvių muzikos pa-
rašėnėms. Tačiau, kaip žinia, Valst. ba-

prasmės šiandien minimą muzikų
teigimą ginčyti, tuo labiau, kad jis
buvo tartas ne be pagrindo. Bet gi
gal nebus nuodėmė, jei aš truputį ir
erezijon kryptelsiu: andai abejoju ir
dabar abejoju, kad mes per tokį
trumpą laiką būtumėm pasiekę ryš-
kių muzikos meno laimėjimų, jei
savo veiklą būtumėm pradėję kame-
rine ir simfonine muzika. Opera bu-
vo populiarešnis, paveikesnis menas,
jis daug greičiau pasiekė tautos ma-
ses, neabejotinai pakėlė į aukštį mū-
sų muzikinę kultūrą, padėjo akme-
ninius pagrindus tos kultūros ugdy-
mui ir plitimui. O tai, kaip man
rodosi, ir yra pats reikšmingiausias
Operos teatro nuopelnas, į kurio
balsą ilgaiui atsiliepė, su operos
pastangom tiesiog sutapo, ir vadinā-
ma grynioji muzika — kamerinė ir
simfoninė muzika.

Deja, Valst. Operos Teatras neiš-
gyveno nei dvidešimties nepriklausomų
metų, mus užlejo nauja ne-
laisvės ir persekiojimų bangą. 1940
m., kai minėjom Operos Teatro 20-
mečio sukaktį, minėjimo iškilms
praėjo šurpiame dvasios šalty, tar-
tum po ledo kalnu. Per keletą mė-
nesių teatro bendradarbių tarpe
pradingo tarpusavio pasitikėjimas,
susijaukė bičiulystės jausmai, stipro-
kai išblėso kūrybinis entuziazmas,
nes rytojaus diena visiems pasidarė
netikra, tamsi, tiesiog siaubinga.

Antrojo pas. karo metu, Hitlerio
pulkams okupavus Lietuvą, 1941 m.
pabaigoj buvo įsteigtas Vilniaus O-
peros teatras, iš Kauno į Vilnių
perkelti būrį jaunųjų op. solistų
(J. Augalytė, S. Adomaitienė, J. Ja-
saitytė, El. Mažilaitė, F. Pupėnaitė,
Vl. Baltrušaitis, K. Gutauska, St.
Liepa, rež. Ant. Zauka ir baletmeis-
teris V. Germanavičius). Operos stei-
gimu ir jo kultūros ugdymu rūpino-
si tuometinis Vilniaus būrimestras
pulk. K. Dabulevičius ir Filharmonijos
direktorius J. Lenkaitis. Jo me-
no vadovais ir dirigentais, kartu bu-
vęs ir Filharmonijos vyr. dirigentas
— komp. J. Kačinskis, chormeisteris
— komp. Br. Budriūnas. Pirmoji o-
pera, kurią Vilniaus operos teatras
1941 m. pastatė, buvo Gounod Faustas.

Kai iškyla Valst. Operos Teatro
įpėdinystės problema, savaimė
prieš akis iškyla liūdnas ir tragiš-
kš paveikslas: Murayjovo potvar-
kiai ir žiaurumai Lietuvoj buvo už-
gesinę lietuvių spausdintą žodį ir
net nekalčiausią teatrinį pasireiški-
mą lietuvių kalba. Toji prispauda
tetruko tik 40 metų, bet akylesnėji
kaimynai jos rezultatus tuojau pa-
matė ir garsiai pradėjo skelbti: lietu-
vių tauta miršta, netrukus neliks ir
jos pėdsakų! Na, ir pradėjo rinkti
mūsų tautosaką, domėtis mūsų
kalba, užrašinėti jos paminklus,
branginti jos senumą ir net girti jos
grožį...

Ar dabartinė Lietuvos nelaisvė y-
pač lengvesnė ir mažiau klastinga už
aną, kurią mums buvo atnešęs Vie-

nos kongresas, nutaręs sudraskyti
Lietuvos — Lenkijos valstybę? Man
regis, mano atsakymas į šį klausi-
mą nereikalingas. Pastarųjų mė-
nesių įvykiai Lietuvoj, paslaptingos
ir įtartinos lietuvių mokslininkų
mirtys, ieltudija žiaurų ir dvasios
gelmes sukrečiantį terorą, jau pada-
rius lietuvių tautai tokių nuostoi-
lių, kurių gal ir per keliolika me-
tų nebus galima naujom mokslo jė-
gom pataisyti.

Tačiau ir toj sunkioj priespaudoj,
kurios nežmoniškumą daugelis mū-
sų patys išbandėm ir pažinom, iki
šiol tebeveikia mūsų teatrai, lietu-
vių kalba tebeskamba dramose ir o-
peros scenose. Jie ir yra nepr. Lie-
tuvos teatrų palikuoniai.

Tiesioginis Valst. Operos Teatro į-
pėdinis yra dabar vadinamas Akade-
minis Operos ir Baletas Teatras, 19-
48 m. iš Kauno perkeltas į Vilnių.
Kurį laiką tame teatre dar dirbo Lie-
tuvųj lyke operos dainininkai Kipras
Petrauskas, broliai Ant. ir St. Sodei-
kos, K. Gutauskas, J. Maželka, V.
Dagelytė ir kt. Ant. Kučūgis, dešimt
metų "atostogavęs" Sibire, 1969 m.,
minėdamas savo 70-tąjį gimtadienį,
du ar tris kartus perpildytame Kau-
no Muzikiniame Teatre dar pajėgė
padainuoti Mefisto vaidmenį Gou-
nod Fauste. O tai yra ženklai, aki-
vaizdžiai rodantys, kad mūsų kalba
ir mūsų menas dar vis tebūna gy-
vi ir gajūs.

Per tą nubėgusį laiką, kai mes pa-
likom tėvynę, ten išaugo gausi šei-
ma jaunų ir pajėgių operos daini-
ninkų. Kada jie studijavo — dar te-
bebuvo gyvas Stalino teroras, buvo
skaudžiai jaučiami pokario nepritek-
liai ir vėlavimai neramumai. Kaip vienas
Lietuvos gyvenimo žinovas tvir-
tina, to meto lietuviai studentai, itin
varganose ir pavojingose sąlygose
studijuodami, pietums teturėdami
duonos riekelį, užteptą trintom bul-
vėm. Bet buvo galingas noras mo-
kytis, netrūko ambicijos išsilaukyti
nepr. Lietuvos pasiekto kultūrinio
aukštumo, pakako valios pasirink-
toji profesiją siekti virtuozizmu,
savo mokslo ir menu kiek galima
aukščiau prisieikti.

Kas nors paviršutiniškai seka nū-
dieninį Lietuvos kultūrinį gyvenimą,
nesunkiai pastebi porą būdingų to
gyvenimo aprašytų: a) nepr. Lietu-
va paliko, jei taip galima apibūdinti,
tik pusantro operos teatro (Vilniaus
op. teatras, kaip minėta, įsteig-
tas karo metu, buvo dalis Filharmo-
nijos, skolingės dekoracijos, padargus
ir net solistus iš Kauno), tai tiek jų
paten ir dabar yra — Kauno Muzikinis
Teatras dar pernai skundėsi negau-
siu, silpnu choru ir orkestru, dar-
bams plėsti lėšų stoka, vadinasi,
pavergėjo ranka šiam teatrui pakan-
kamos sumos kreditų neskiria; b)
gana dažnai yra girdimi nusiskun-
dimai, kad operos vadinamieji žiūro-
vų nėra pakankamai gausiai lan-
komi (tai neįtikėtina visiems tiems,

Stasys Baras — Liutauras (dešinėje) ir Algirdas Brazis — Rimvydas J. Karnavičiaus "Gražinoje", pa-
statytoje Chicagoj 1967 m.

kurie prisimena nepr. Lietuvos ope-
ros teatro žiūrovų perteklių). Kiek
giliau į šį skundą įsižiūrėjus, susida-
ro įspūdis, kad Vilniaus ir Kauno
op. teatru žiūrovai negausiai lanko
tik vadinamų tarybinių operų val-
dinimus, nepaisant, ar tas operas su-
komponavo rusai ar lietuviai kom-
pozitoriai. Klasikiniai op. veikalai,
net ir rusų klasikų, žiūrovų yra
mėgiami ir tikrai gausiai lankomi.
Ši teigima patvirtinama ir praėjusių
metų Donizetti Lucia di Lammer-
moor, susilaukusi itin puikaus pasi-
sekimo, o taip pat ir jubiliejinė Ver-
di Traviata, o taip pat ir kiti operos
jubiliejinio metų renginiai, Basina-
vičiaus gatvės teatre: žiūrovų anti-
plūdžiui pritrūkęs vietų.

Tikėdami savo tautos ateitį, tike-
dami jos kūrybinį genijų, be abejo-
nės, mes turėtumėm domėtis origi-
naliniais lietuvių mokslo ir meno
darbais, taigi ir naujais operos vei-
kalais, kurie per pastaruosius de-
šimtmečius Sovietų Rusijos okupu-
toji Lietuvoj buvo sukurti.

Naujų, lietuvių kompozitorių pa-
rašytų, operų ten jau yra kelioli-
ka. Išorinė to vaizdo pusė mažiau-
sia yra maloniai stebinanti. Ir gali-
mas dalykas, kad tuose kūriniuose
slypi ne vienas autentiškos, vertin-
gos ir išliekančios muzikos paslapis.

Deja, savo turiniu, savo dramine
ir tekstine dalimi, absoliuti daugu-
ma jų operinių veikalų yra pa-
jungti vadinamam socialistiniam re-
alizmui, kompartijos žmonių ir tiks-
lų apdainavimui, ir jų libretai daugia-
usia yra rašyti mėgėjų, ne rašy-
tojų, pažįstančių šią gamą kompli-
kuotą literatūrinę formą.

Mus daugiau domina tik trys o-
peros veikalai — Vyt. Klovos Pilė-
nai ir Vaiva, B. Dvariono Dalia, sa-
vo siužetais atsiėmę į Lietuvos pra-

eitį. Didžiausio pasisekimo, iki šiol
susilaukę net šimto spektaklių, yra
Vyt. Klovos Pilėnai, savo muzika
skaidriai melodingi, pajėgia atsiliep-
ti tautos herojinę dvasiją, o savo
kompoziciniu stilium bei techni-
ka priskirti XX a. pradžiai. Bet ir
Pilėnuose išgirstame scenų, kuriom
pateisinti vargu ar beatsirastų į-
tikinamų istorinių įrodymų.

Beje, buvo kėslų, kad Vilniaus
Opera būtų dvikalbė, dainuotų lie-
tuvų ir rusų kalbom. Viena kita
opera jau ir buvo dainuojama rusiš-
kai. Turėkim viltį, kad tie okupanto
kėsiai nepasikartos tada, kai bus
baigti jau ilgą laiką statomi naujieji
Operos Teatro rūmai Vilniuje.

Būtų fiktyvus balansas, praleistos
stambios sumos, jei šia iškilminga
proga nors vienu kitu mirksniu ne-
pažvelgtumėm ir į lietuvių išievių
Operos teatrą.

Komp. St. Šimkus pirmojo pas. ka-
ro metu Chicagoj yra statęs savo
Cigonus, kurių puikus Atsisveikini-
mas su gilia iki šiol mūsų chorų
yra mylimas ir dainuojamas, kla-
usytojų mielai klausomas. M. Pe-
trauskas, be eilės operėčių, savo Eg-
lę yra statęs Bostone 1924 m., pasi-
telkęs net Bostono Simfonijos orkest-
rą ir jo tuometinį dirigentą Mason'ą.
Dar niekieno iki šiol nuodėgniau ne-
pastudijuoti, tebėra mažai teaptarti,
muz. K. Steponavičiaus darbai, 1936-
1956 laikotarpy reikėję ir op. vei-
kalų statymu Chicagoj. Net keletą
operų K. Steponavičius statė su Pir-

myn choru. Ir ta jo veikla neturė-
ty paskeisti užmarštv.

Tik akimirka, tik trumpas šviesos
blykstelėjimas buvo G. Rossini ko-
miškos operos Sevilijos kirpėjo staty-
mas Detmolde, Vokietijoje. Statymo
dirigentas — Al. Kučūnas, režisūra
rūpinosi Al. Kutkus, itin puikų ir
konstruktyvų dekoratyvinį apipavi-
dalinimą davė dail. Vikt. Andriūšis,
administracijos rūpesčiams talkino
J. Kapočius; pagrindinius vaidmenis
atliko Kauno ir Vilniaus op. teatrų
solistai El. Kardelienė, J. Venceviči-
tė, Al. Kutkus, Vl. Baltrušaitis ir Ip.
Nauragis; koncertmeisterė — S. Pu-
leček-Levickienė. Detmolde lietuviš-
koji opera su Sevilijos kirpėju aplan-
kė visą eilę didžiųjų lietuvių sto-
vyklių Vokietijoje, visur atnešdama
paguodos ir praskaidrindama ūkano-
tą, o kartais ir beviltišką tremtinių
kasdienybę.

Nepr. Lietuvos Operos Teatro veš-
li atžala, štai jau besirengianti mi-
nėti savo sėkmingos veiklos 15 me-

tų sukaktį, yra Chicago Lietuvos
Opera. Atžala ją vadina sąmonin-
gai, nes ir op. solistas Vladas Baltru-
šaitis, 1957 m. sumanęs su Vyrų
choru statyti G. Verdi Rigolettą, ir
ilgametis meno vadovas ir dirigen-
tas Al. Kučūnas, o taip pat ir pra-
ėjusio sezono dirigentas prof. V. Ma-
rijošius Chicagoj yra atkile iš tos
pačios Alma Mater. Chicago Lietuvos
Operoj yra dainavęs ir vienas
kitas nepriklausomos Lietuvos ope-
ros solistas, bet jos nugarkauli su-
daro jau išieviųj subrendę daininin-
kai: Dan. Stankaitytė, R. Mastienė,
Stasys Baras, Algirdas Brazis ir Jo-
nas Vaznelis, o greta jų P. Bickie-
nė, L. Sukytė, D. Mongirdaitė, A.
Stempuzienė, M. Kripkauskienė, A.
Giedraitienė, N. Linkevičiūtė, J.
Liustikaitė, A. Vokietaitis, Savrimas
ir kt.

Chicago Lietuvos Operos choro
valdybos, kaip žinom, ir per 15 me-
tų nepalūžo po sunkia administraci-
nių darbų našta. Toj veikloj ilgas
metus reikėsi Vyt. Radžius, K.
Skaisgirys, G. Kazėnas, o greta jų
visi kiti primininkai ir visos kitos
operos valdybos. Deja, gal mūsų pa-
dangėj kitaip ir būti negali, gal be
kontroversijų ir čemerio kartumo
širdyse mes greta vienas kito ir gy-
venti negalėtumėm, tačiau, mano
nuomone, Chicago Lietuvos Operos
veikloj, kaip giliausi ir prasmingi-
giausi pėdsakai, išliko J. Karnavi-
čiaus Gražinos ir Jul. Gaidelio Da-
nos statymai.

Nors nei vieno nemačiau, nors tik
iš tolo apie juos girdėjau, man re-
gis, yra įdomūs komp. D. Lapinsko
ir poeto Kazio Bradūno novatoriš-
ki op. kūriniai ir jų jėsenizavimai.
Ir tegul Viešpats Dievas vienam ir
kitam padeda sukurti ilgesnį laiką
įveikiančių to žanro veikalų!

Pažvelgę į mūsų tautinio operos
teatro darbus, kaip į kultūros istori-
jos faktų atspindžius, nors tai ir ne-
lengva, šia proga turėtumėm ir vie-
nos kitos išvados paieškoti. Kaip
aš regiu, tų išvadų (ar laimėjimų)
galėtų būti keletas:

a) turėdami galvoj neišvengiamą
būtinybę, kad vienokiems ar kito-
kiems mokslams išeiti reikalingas ir
nemenkas metų kiekis, mes, vydu-
niškaiariant, tepasidžiaugė tik sau
laiko nuobrom, pajėgėm išugdyti
(Nukelta į 5 pusl.)

DIXIE GOVERNOR RESTORANAS IR LOUNGE

175 h ir Dixie Highway, East Hazelcrest, Ill.

(18 Chicago važiavimui Western Avenue iki 175th Street)

Restoranas atdaras nuo 6:30 iki 10 val. vak.

Lounge atdara iki 3 val. ryto kasdien

Išnuomojamos 5 salės, iki 350 vietų, parengimams,

vestuvėms ir kt.

Skambinkite 798-7770 arba 798-7000

Ceslovas ir Elzbieta Sakevičiai,

Savininkai

NEW
RATES

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

6% PER ANNUM
OF \$5000.00 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000.00
One Year Maturity

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000.00 OR MORE
6 Month Maturity

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
PASSBOOK ACCOUNTS
\$100.00 Minimum

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings & Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr., Chairman of the Board

MRS. PHIL. PAKEL, Pres.

6245 SO. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P.M. to 8 P.M. Tues. 9 to 4. Thurs. and Friday 9 to 8. Sat 9 to 12:30

Darbas Lietuvių operos "Gražinos" finalinė scena. Opera buvo pastatyta 1967 metais Chicagoje Lietuvių
operos teatro dėka.

Jūra ir begalybė

Violeta Karosaitė ir Richard Arve apie Čiurlionio ir Lapinsko muziką, jos ryšį su baletu ir apie būsimą koncerto pobūdį

Violeta Karosaitė

Aš norėčiau visą sceną, visas salės sienas ir lubas padengti išdidintais Čiurlionio paveikslais... norėčiau paliesti, pajudinti Čiurlionio kūriniuose sustingusį judesį... norėčiau pajusti Jūros sonatoje šėlstančias bangas... norėčiau pažerti Saulės sonatoje tviskančius saulės spindulius... norėčiau būti taikliu šauliu ir pašauti beskraidantį milžinišką arą... norė-

čiau užstoti, apginti Čiurlionio pasakoje matomą kūdikį, besidžiaugiantį pienės pūku... norėčiau drauge su Čiurlionio vaizduojamais karaliais apglėbti Lietuvos kaimą... jame pabuvoti, jame pasidžiaugti... norėčiau pasukti malūnų spa'nus... norėčiau pilnai suprasti Čiurlionio Tiesą, Ramybę, Bičiulystę, Norėčiau, kad muzika ir mūsų atliekamas šokis išreikštų Čiurlionio dvasią... norėčiau, kad visiems būtų suprantama ir aišku. Norėčiau, kad būtų taip, kaip tam lietuviui ūkininkui, atsilankiusiam į Čiurlionio darbų parodą, kuris atsiradusiam aiškintojui pasakė — "Neaiškinait, nereikia — aš čia pats suprantu". Norėčiau, kad visi (mes ir jūs) nebūtume neregijai tikrajam grožiui. Norėčiau, kad tokios nuomonės būtų visi, sklidinai užpildę salę, kurioje mes šoksime ir gros simfoninis orkestras.

Taip kalbėjo aną vakarą Violeta Karosaitė, rašančiojo paprašyta supažindinti skaitančiuosius su M. K. Čiurlionio simfoninės poemos "Jūra" choreografija. Violeta ir kiti du baletu šokėjai reprezentavo Marijos aukštesniosios mo-

kyklos auditorijos scenoje. Buvo prigesintos šviesos. Girdėjosi muzikos garšai. Scenoje ir salės sienoje tviskėjo Čiurlionio kūrinių skaidrės.

Nelengva šokiui pagauti Čiurlionio mintį, kalbėjo Violeta, nelengva šokiui improvizuoti Čiurlionio kūrinius. Tačiau aš, būdama didelė Čiurlionio gerbėja, neiškenčiau nesugundžius simfoninės poemos "Jūra" choreografija. Mano pėdomis seka ir manie-

Richard Arve

ji bičiuliai. Jie amerikiečiai... juos supažindinau su Čiurlionio kūryba ir jo pelnyta vieta pasaulio meno istorijoje.

Jie džiaugiasi pažinę Čiurlionio kūrybinį talentą ir jaučia malonumą dalyvauti lietuvių rengiamo koncerto programoje.

— Ar nevertėtų šį Čiurlionio veikalą parodyti amerikiečiams? Šiai minčiai Violeta Karosaitė pritarė ir dar pridūrė, jog jos svajonė yra gerai išstudijuoti Čiurlionio Zodiako ženklų ciklą, sucho-reografuoti ir vėl šokių scenoje iškelti Čiurlionio kūrybą.

Vasario 27, 28 d. Margučio rengiamo koncerto programon yra įrašytas komp. Dariaus Lapinsko kūriny "Infinitas (Begalybė) VII". Tai 1965 m. sukurtas koncertas fortepionui, styginiams ir mušamiesiems instrumentams. Amerikietis Richard Arve, pasiklausęs muzikos, užsidegė sukurti baletą. Šiam tikslui sutelkė keliolika šokėjų. Atsilankius į repeticiją, susidarė gera progą pakalbėti ir apie šio kūrinio išvedimą scenon.

— Šokis, mano manymu, yra žmogaus aukščiausio lygio pastangų išraiška, kalbėjo Richard Arve. Toliau tęsdamas — pasakė, jog jis giliai tikis, kad žmogus, būdamas Dievo tvarynys, Dievo padedamas, gali priartėti prie septyntojo stebuklo, gali pasiekti dieviškąjį renesansą. Savo sukurta-me šokyje aš bandau paliesti senovės egiptiečių mistinę teoriją, kuri liečia žmogaus mirtį ir septyni etapus, kurie veda prie dvasinio atjaunėjimo, jėgų atstatymo, prisikėlimo. Numeralogijoje Septyni laikomos šventuosiu skaičiumi. Kaip žinia, Dievas tvėrė pasaulį septynias dienas, yra septynios dienos savaitėje, septynios mėnulio fazės. Pagaliau yra žinomos septynios didžiosios nuodėmės, septynios dorybės, septyni pasau-

M. K. Čiurlionis

Rojaus pakrantėje

lio stebuklai, septynios pasaulio jūros, septyni žmogaus gyvenimo tarpiniai ir taip toliau.

Choreografas Richard Arve, Dariaus Lapinsko muzikai sukurdamas baletą, jį pavadino "Infinitas VII". Šokyje vyrauja religinė tema, ieškojimas ir suradimas Dievo.

Jūra ir Infinitas (Begalybė), paženklinant skaičiumi VII, matysime ir išgirsime Margučio renginyje, vasario 27, 28 d. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje, Chicagoje. Eikime pamatyti ir išgirsti. Eidami pakalbinkime ir kitus nueiti. Neapvilksime tu, kurių geru noru ir talentu atliekami neeiliniai, nekasdieninio pobūdžio darbai.

P. L.

Gydyt'jai apie vaistus nuo kosulio

Gydytojų laikraštis "Medical Letters" rašo, kad blogiausiu dalyku kosint gali būti vaistai nuo kosulio, nes jie gali būti ne tik neveiksmingi, bet net ir kenksmingi. Kartais tuose vaistuose, kaip kodeinas ar dextromorphan, būna įvairių galinčių pakenkti priemonių, kaip trankvilizatoriai, vaistai dėl aukšto kraujo spaudimo ir kitokių dalykų, kaip etil alkoholis, kurio stiprumas kaip 100 laipsnių

degtinės. Be gydytojų patarimo geriau neimti vaistų nuo kosulio. Tas gydytojų žurnalas sako, kad daugelyje atvejų geriausi vaistai nuo kosulio gali būti išgerti kė šilto arba pašildyti šiltus garus.

Augantis išsimokslinimas

Paskutinis gyventojų surašymas rodo, kad JAV-se auga išsimokslinimas. Jeigu 1940 m. tarp asmenų 15—29 m. amžiaus

SVARBU! AUTOMOBILIAI LIETUVA

Tik trumpam laikui.
MGSKVITCH 408IE \$2,875.00
ZAPOROZHETS ZAZ 936 \$1,895.00
Jų yra labai ribotas skaičius — dėlto, NELAUKITE.
UŽSAKYKITE DABAR.
UŽSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Penktas aukštas
New York, N.Y. 10010

SATISFACTION GUARANTEED AND YOUR MONEY BACK (PLUS INTEREST)

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 • 847-1140
ASSETS OVER \$149,500,000. RESERVES OVER \$13,500,000.
OFFICE HOURS:
Monday & Thursday, 9 a.m. to 8 p.m. • Tuesday & Friday, 9 a.m. to 4 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

NAUJOS PLOKŠTELĖS IR KNYGOS ILGALAIKĖ DOVANA TINKA VISOMS PROGOMS

1. A. DVARIONAS, 12 ŠOKIŲ RINKINYS NR. 25 \$5.00
 2. A. ŠABANIAUSKAS, 12 ŠOKIŲ RINKINYS NR. 26 \$5.00
 3. S. GRAUŽINIS, PUPŲ DEDE IR KITI ISPILDO ĮVARIŲ DAINŲ RINK. NR. 27 \$5.00
 4. LIET. KARO MOKYKLOS CHORAS. KARO MUZIEJAUS ORKESTR., J. PETRAUSKAS V. DINEIKA IR KITI ISPILDO ĮVARIŲ DAINŲ RINK. NR. 28 \$5.00
 5. ČIURLIONIO ANSAMBLIO 30 METŲ JUBILIEJINIS ALBUMAS. 28 DAINOS Kaina tik \$10.00
 6. V. LIULEVICIUS. LIETUVIŲ SVIETIMAS VOKIETIJOJE 1945-50 M. 640 PUSL. IR DAUGYBĖ NUOTRAUKŲ. GRAZIAI ĮRISTA \$12.00
 7. J. VAICIŪNIENE, POEZIJA RŪPESTIS. 130 PUSL. KAINA \$3.50
- ISLEIDO J. KARVELIS, 7026 S. CLAREMONT AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60636

baigusią kolegiją buvo 6%, tai 1970 metais tas procentas paaušo iki 16; gi procentas tų, kurie baigė aukštesniąją mokyklą, paaugo nuo 38 iki 75. Ypač auga mokslo siekimas tarp negrų. Jeigu 1940 m. iš visų JAV negrų tarp 25 ir 29 metų amžiaus buvo baigusią aukštesniąją mokyklą tik 12.1%, tai 1970 metais tas procentas pakilo iki 58, gi procentas negrų, baigusių koliverius metus kolegijos kurso per tą la kotarp' paaugo nuo 1.6 iki 10.

1969 metais net 94 procentai jaunųjų tarp 14 ir 17 metų baigė mokyklas.

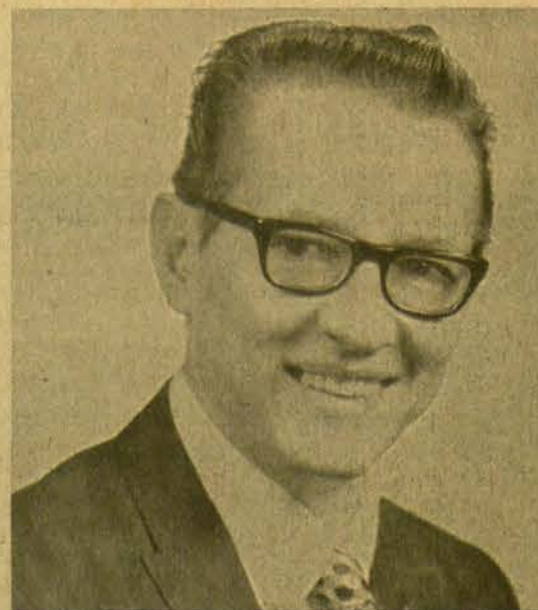
SVEDŲ FILMŲ FESTIVALI ATLANKE 4,783

Chicagoje sausio 22—28 d. įvyko svedų filmų festivalis. Festivalio progą rodomus filmus žiūrėjo 4,783 žmonės, bet vis dėlto festivalis davė 6,500 dol. nuostolio.

TYPEWRITERS

Sales, Service, Rentals, Repairs
ALL BRANDS — including OLYMPIA and HERMES typewriters — Adders
A & H BUSINESS MACHINE
3530 W. 63rd St. Tel. 925-8570

Išrinkite

EDWARD S.

FUSEK

Alderman -- 13-to Wardo

GRAŽINKITE 13-tą WARDĄ

— ŽEMELAP! —

Išrinkite DEMOCRATIC Aldermaną

Antradienį — Vasario 23 čia d.

Kas tik turi gerą skonį,

perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

LIEPONIS

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitoms dienoms nuo 9 iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 popiet

TRYŠ ŠEIMOS GENERACIJOS APTAR. NAUJA MŪSŲ KLIENTUS!

Stanley Sr.

Stanley Jr.

Stanley III

Robert

1971 Chrysler — Newport, 4 dr. \$3,733.00

1971 Plymouth 2 dr. \$2,313.00

BALZEKAS MOTORS

Plymouth Fury-Volant-GTX-Roadrunner-Barracuda-Duster
4030 ARCHER VI 7-1515

Operos teatras Lietuvoje

(Atkelta iš 4 pusl.)

savą Operos teatro meno vadovybę, nestokojančią talentų, rimto pasirodymo ir meninių tikslų siekimo, be atvangos originalaus, savaimingo kūrybinio kelio ieškančią; o tai buvo gairės, tai buvo ženklai, kad lietuvių Operos teatras nesustos į kalnę, o sieks viršūnių;

b) tautinio Operos teatro gimimas ir jo veikla, be jokios abejonės, pakėlė aukštą solinio dainavimo kultūrą Lietuvoj; to teatro buvimas įrodė, kad ir gerų balsų išteklių mūsų tautoj nėra riboti — gausiam būriui lietuviško jaunimo atsi-vėrė naujų siekių, naujų idealų ir gulimybų versmė;

c) kaip jau tarta, Operos choro įtaka kitoms mūsų chorams buvo ne tik girdima, bet ir apčiuopiama: vadinasi, Operos teatro dėka, į menines aukštumas siekėsi ir mūsų chorinis dainavimas;

d) kasmet bendro, stiprėjo, vis taurėsnio skambesniu prabildami, ir Lietuvos simfoniniai orkestrai, kurių lopsiai buvo ir Muzikos mokyklos, ir Valst. operos Teatras;

e) Dramos ir Baletu teatrai, drau-

ge su Opera, rašė tiesiog nuostabią savo darbų istoriją: meninėn aukštumon buvo iškeltas lietuvių dramatis ir operinis vaidinimas, šokis, pantomima ir scenografija, pažadinta įvairių polekių kūrybinė siela, tarsi italų renesanso skrydžiais su-plazdėjo lietuvių tautinio teatro įvairiaspalvės apraiškos ir kūrybiniai siekliai.

Nors truputį įsigilinę į minėtas išvadas, esu tikras, mes jausim tvirtą pagrindą savo Teatro kūrybiniu ūgiu ne tik džiaugtis, bet ir didžiuliais. Operos teatro istorija Lietuvoj, kaip girdėjom, banguoja tarsi nerami jūra. Tačiau, tai aš pats pakankamai gerai nuvokiū, mano raštas tebuvo tik paskubom, tik paviršium perbėgta lietuvių tautos operinio teatro apžvalga. Leiskit man tikėti, jog ir tuo mažu darbeliu esu šiokią tokią paslaugą įveikęs: atkreipiau jūsų dėmesį į mūsų tautos operos teatro kelių amžių dramą, pavadžiojau jus tuose Grožio rūmuose, kurių galinga kūrybinė šviesa kai kuriuo požūriu yra visų mūsų gyvenimo tikslas ir prasmė.

M. K. Čiurlionis

Saulys (iš "Zodiako ženklų" ciklo)

Vasario 16-tosios meno paroda

Chicago ir apylinkės lietuviai dailininkai
Čiurlionio galerijoje

SAULĖ JAUTOKAITĖ

Praeitą šeštadienį, vasario 13 d., Chicago Čiurlionio galerijoje buvo atidaryta trečioji tradicinė Vasario 16-tosios meno paroda. Siemėtinėje parodoje dalyvauja 21 menininkas, kiekvienas pristatydams po vieną — du savo darbus. Parodoje randamos daugiausia mums jau gerai pažįstamos pavardės: Balukienė, Cooper, Kaupas, Kelečius, Muriņas, Paukštienė, Pautienius, Silekis, Sodeikienė, Stankūnienė, Sutkuvienė, Vaičiūtis, Vaitiekūnas, Virkau, Walaitis, Zumbakienė. Šie visi čia išvardinti dailininkai parodoje dalyvauja kad ir su naujais darbais, bet jau gerai pažįstamais, susistovėjusiais savo stiliais ir technika, rodančiais kiekvieno

nienės patrauklumo, elegantiškumą paveiklesiuose jis gali keliauti kalnais, pakalnėmis ar lygumomis.

Kaip paprastai, mūsų meno, o ypač bendrinės, parodosose skulptūros yra "vienišos", be didelės kompanijos. Taip ir ši kartą — tiksliai dvi skulptūros: Aleksos humoristinės nūotakos "Antroji" ir Marčiulionio laisvų judesių "Zvilgsnis į laisvę."

Ši trečioji tradicinė paroda niekuo per daug neišsiskiria iš kitų geresniųjų šios galerijos parodų. Lankytojas pamato tai, ką ir tikėjosi pamatyti. Kadangi parodoje dalyvauja įvairaus amžiaus ir kryptių menininkų, todėl randame ir įvairių stilių, temų, tech-

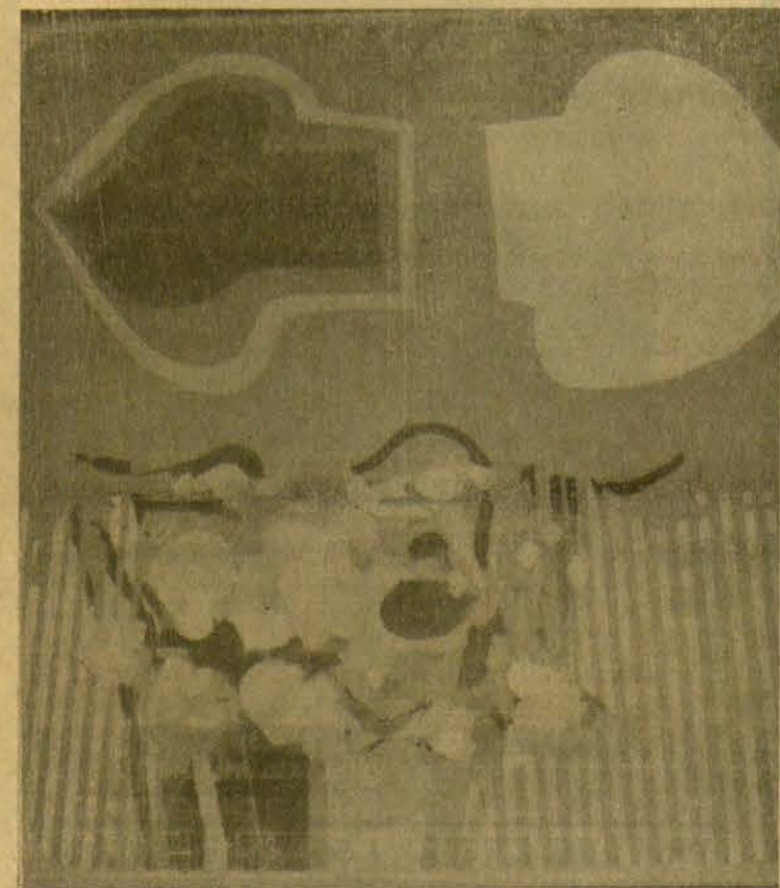

Ant Sutkuvienės
Čiurlionio galerijoje vyksiančio Chicago ir apylinkės lietuvių dailininkų parodoje už šį darbą dailininkai suteiktas garbės atžymėjimas.

nikų, kurie patenkina įvairių lankytojų skonius. Su vienu, kitu pajaurinimu, paroda eina sena, įprastine vaga, kurioje žiūrovą lūžgina ne vieno mūsų dailininko didėjantis brandumas.

Parodos rengėjas — Čiurlionio galerija ši kartą pagirtina, kad parodos neperkrovė nei dailininkais, nei jų darbais. Paroda buvo tik kvietinių dailininkų, kurių pristatytus darbus dar vertino ir jūr komisija. Žodžiu, nebuvo leista visiems viską atsinešti. Bet tai dar nereiškia, kad buvo pakviesti geriausi iš geriausiųjų. Visų vis tiek neįmanoma aukštoje galerijos patalpoje vienu kartu parodoti. Reikia manyti, kad kitu panašiu atveju galerija pakvies gerokai ir tu, kurių ši kartą nematėme.

Bendras parodos įspūdis, rodo rengėjų kruopštų jos paruošimą su dail. Zumbakienės skoningu parodos katalogu.

Vytautas O. Virkau
Darbas Chicago ir apylinkės lietuvių dailininkų parodoje laimėjęs antrąją premiją.

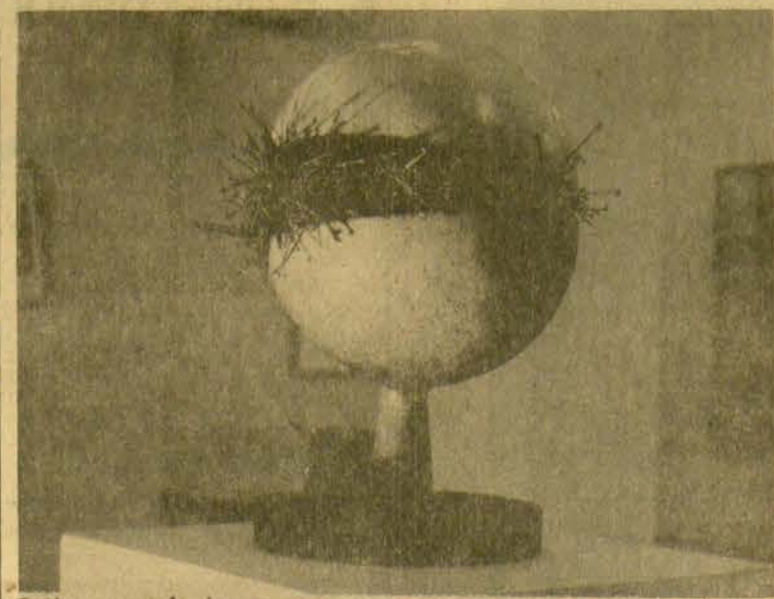
no dailininko būdingus jam bruožus.

Jų darbų pobūdžio skalė išsideda nuo abstrakčių dažais įkūnyto gana realistinio impresionizmo iki spalvomis degančios akvarelės abstrakto. Įdomūs taipgi kai kurių šių dailininkų pajudėjimai lyg ir kiek atšokusia nuo jų lig šiol įprasto kelio kryptimi, nors ir nekeičiant pagrindinių savo veikdo bruožų, tiek spalvos, tiek potepio prasme. Tokiais galėtume laikyti čia Kelečių ir Kaupą. Abudu jie ši kartą suklebėjo anksčiau jiems ne tiek daug būdinga abstraktizmo kryptimi.

Parodos pliusu reikėtų laikyti taipgi atkvietaimą ir tu dailininkų, kurie pastaruoju metu jau gana retokai čionykštėse mūsų parodosose besirodė. Tokių tarpe reikia suminėti Virkau ir Sutkuvienę. O jų darbai šioje parodoje ypač patraukia akį savo spalvine gyvybe ir subrendusių dailininkų tokiu užtikrintu kompoziciniu žinojimu.

Naujesni mums ne tik savo pavardėmis, bet ir savo kūriniais yra Dalia Aleknie — Rėklytė, Andrius Balukas ir Irena Mitkutė.

Pati moderniškiausia ir išradinčiausia, bent iki šiol matytose meno parodos Čiurlionio galerijoje, yra Dalia Aleknie — Rėklytė. Jos dviem darbams, pavadinimais Vaizdas I ir Vaizdas II, apibūdinti nereikia plataus žodyno, nes jie yra abstraktai — baltas ant balto. Šie bespalviai, balti darbai ir yra įdomus tuo, kad ir be spalvos juose išgaunama trečioji dimensija. Jie, kaip reliefai, turi iškilumus ir įdubimus, o prie gero apšvietimo įgauną ir šešėlius. Kaip paprastai abstrakčiuose, žiūrovui čia paliekama pilna laisvė, jis gali išsivaizduoti, ką tiksliai jo vaizduotė jam leidžia. Todėl ir šiuose Alek-

Petras Aleksa
Iš Chicago ir apylinkės lietuvių dailininkų parodos Čiurlionio galerijos.

10% — 20% — 30% pigiau mokėti už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

**KELIONĖS Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS**

Jei gruolį 1971 metais rengiatės važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš Lietuvos savo giminės, tai jau metas iš anksto užsakyti vietas, nes vėliau jų tikrai pritrūks.
Vladas Rasčiauskas pirmas pradėjo organizuoti keliones į Lietuvą ir jau nuvežė virš 20 grupių. Atelindami vasarą jis organizuoja net 6 ekskursijas. Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dirba dvi lietuvaitės — Josephine Milleris ir Laima Luneckienė. Nedelskite, vietų skaičius grupėse ribotas. Dėl datų ir kitų informacijų kreipkitės į

**WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU**
9727 So. Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

NAMŲ TAISYMO DARBAI
Stalauas, dažymo ir visus kitus darbus atlieka lietuviai — labai prieinama kaina.

SKAMBINTI RE 7-9615

**ROOSEVELT PICTURE
FRAME COMPANY**
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai — pritaikinti paveikslams ir skelbimams, rėmai — metalu aplieti rėmai.
2400 So., Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginia 7-7258 - 59

Tobulesnis spektras

JAV Komercijos departamento leidžiamas žurnalas "National Bureau of Standards Technical News Bulletin" sausio mėn. numerį įsidėjo lietuvių dr. Romualdo Zalubo nuotrauką su ilgesniu straipsniu, dėstančiu, kaip dr. R. Zalubas, drauge su Argonne laboratorijos mokslininku A. Giachetti ir su Purdue universiteto prof. R. W. Stanley surado tobulesnį spektro darymo būdą, panaudojant torijų, vieton anksčiau vartotos geležies. Torijumo linijos duoda subtilius rezultatus ir minėtame straipsnyje jie smulkiau išaiškinami.

WAGNER & SONS

Typewriters — Adding Machines — Checkwriters
Nuomoja — Paruošia — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virš 50 m. patikimas patarnavimas
NAUJOJE VIETOJE
5610 S. Pulaski Rd., Tel. 581-4111

**MARQUETTE PHOTO
SUPPLY**
IR MEGĖJAMS

Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai proga! Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmą ir ketvirtą, vakarais iki 9 val.

REIKMENYS FOTOGRAFAMS

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. PROspect 6-8998

NESENI ĮVYKIAI LIETUVOJE

Atvaizduoti neseniai išėjusiame O. Nendres romane

ANTROJI BANGA

Apie šį romaną rašo:

"O. Nendrė lengvu stiliumi mum pristato Lietuvos ūkininką: nefantazuotą, bet tikrą tiek savo išore, tiek savo vidumi: siekiantį aukštų idejų, giliai religingą, suprantantį socialinius reikalus" (Darbininkas, 1970, 73 nr.).

"O. Nendrės pasakojimas apie tai yra subtilus ir patrauklus. Išties visa knyga yra parašyta gyva ir sklandžia dialogine forma. Todėl beskaitant tarsi užsimiršti, kad turi knygą rankoje, o vien tik klausaisi gyvų pokalbių, pats pasijunti besąs tarp gyvų žmonių" (Tėviškės Aidai, 1970, 42 nr.).

Knyga gaunama "DRAUGE" ir pas platintojus.

Kaina \$3.50.

Vokietijos mokyklų reforma

Kancelerio Brandto vyriausybė susirūpinusi, kad Vokietija ima atsilikti technologiniuose moksluose ir dėl to priėmė padidintą penkerių metų biudžetą, plėdama tyrimus ir naujas technologijos mokslo sritis: apie puslaidinius, vadinamą plazmos fiziką ir kitas inžinerijos sritis. 1974 metais federalinės išlaidos technologijos mokslo ugdymui sieks 4 tūkst. milijardų. Sudaryta speciali federalinės vyriausybės ir valstybių komisija, kuri suderins, integruos švietimo sistemą taip, kad kiekvienas gabus jaunuolis galėtų pasiekti aukštosios mokyklos diplomą, nežinint jo šeimos išteklį. Taip pat numatoma su rumpinti kolegijos ir universitetų studijų laiką, nes dabar gamtamokslų ir medicinos baigia studentai jau turi 30 m. amžiaus. Ypač V. Vokietijoje norima išplėsti atominės studijas, aviacijos ir erdvių tyrimus, kompiuterių mokslą ir eilę kitų naujosios technologijos šakų.

STUDIJUOJAMA VIRŠUTINĖ ATMOSFERA

Iš Keweenaw pusiasalio, Michigano valstijoje, sausio 29 d. buvo paleista 28 pėdų raketa aukštui iniam atmosferos sluoksniui studijuoti.

WEBSTERIO RASTAI MIKROFILMUOSE

Dartmouth kolegija taigė mikrofilmuoti visus Danielio

Websterio raštus. Mikrofilme užfiksuota 16,000 jo laišku ir kitų raštų. Šis darbas užėmė daugiau kaip penkerius metus.

A. PONCHIELLI

I LITUANI

OPEROS UVERTIŪRA

M. K. ČIURLIONIS

SIMFONINĖ POEMA - BALETAS

Choreografija - V. KAROSAITIS

D. LAPINSKAS

IL VIGILANTE DEL MARE

IN MEMORIAM

INFINITAS VII

BALETAS Choreografija - R. ARVE

1971 M. VASARIO 27 - 28 D.D.

Šeštadienį 8 v.v., sekmadienį 3 v.p.p.

MARIJOS Aukšt. Mokyklos Auditorijoje

BILETAI: MARGUTIS, 2511 W. 90th St.
MARGUTIS, 2422 W. MARQUETTE RD.

Rengia MARGUTIS

Nuo
1914 Metų

Midland Savings apta-
auja taupymo ir namų
paskolų reikalus visus mu-
sų apylinkės. Dėkojame
Jums už mums parodytą
pasitikėjimą. Mes norė-
tume būti Jums naudingi
ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki
\$20,000.00

Frank Zogas, President

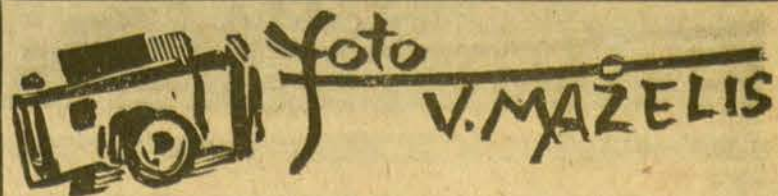
5%

All accounts com-
pounded daily —
Passbook Savings
paid quarterly.

6%

2 Years Savings
Certificates
(Minimum \$5,000)

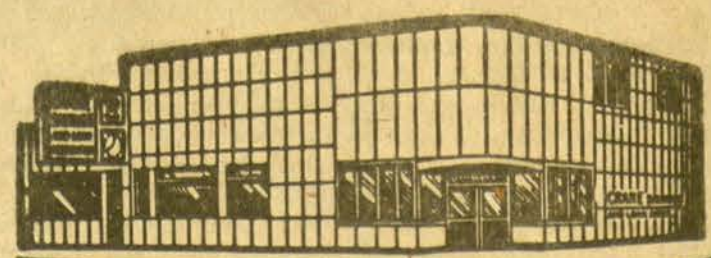
**MIDLAND
SAVINGS**
AND LOAN ASSOCIATION
644 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60631
PHONE: 254-4026

* Vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
* Portretūra
* Meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

Telef. — HY 7-4677

422 MENAHAN STREET — RIDGEWOOD, N. Y. 11237

**CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th Street Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

5 1/4%

5%

Mokamas už Vieną Me-
tu Certificate sąskaitas
Minimum \$5,000.00

Naujas aukštas divi-
dendų mokamas už
investavimo sąskaitas.

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. 9 v. r. iki 9 v. v.
ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 v. v.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Troglad. uždaryta.

Poetui Faustui Kiršai šiemet būtų 80 metų

Zymusis vadinamos pomaironinės kartos mūsų poetas **Faustas Kirša** mirė Bostone 1964 m. sausio mėn. 5 d. Jei būtų gyvas, šiemet vasario 13 d. jam būtų suėję 80 metų amžiaus. **Faustas Kirša** mūsų poezijos raidoje buvo labai spalvingas ir kūrybingas. Pušino, Sruogos ir Binkio kartos bendražygis. Tai buvo gryniausio kraujo poetas jau ir ta prasme, kad visame savo literatūrinės kūrybos kely ritojosi tik poezija, net nemėgindamas rašyti nei romanų, nei dramų, kaip kiti ano meto jo bendraamžiai poetai.

Savo jaunystėje pradėjęs rašyti, kaip ir Sruoga, gana dainingus, liaudiškai impresionistinius posmus, toliau nukrypo į minies gilumas, tapdamas kone grynai filosofinės minties mūsų poezijoje reprezentantu. Tačiau ir ta jo filosofinė mintis, nors ir reikiama gana abstrakčiais poetiniais įvaizdžiais, visu savo rūpesčiu buvo atremta į žemę, dar konkrečiau į savo tautos buitį, į jos likimo mįslę. Dar labiau jis savo poezijoje susikonkretino pastarojo pokario metais, kada tautos ir savų tautiečių likimas negalėjo nejaudinti ir poeto mastytojo plunksnos.

Tačiau ir būdamas filosofinio pamušalo poetu, **Faustas Kirša** nebuvo atšokęs nuo kasdieninio gyvenimo kultūrinės tėkmės. Jis ne kartą yra buvęs įvairių literatūrinių leidinių redaktoriumi, pats spaudoje rašydamas įvairiomis kultūrinėmis dienos ak-

• **Lietuvių liaisvojo pasaulio poezijos antologija** išleista "Ateities" leidykla. Šiuo metu antologija yra baigiama redaguoti Kazio Bradūno ir netrukus bus atiduota spausuvei. Antologijai platų įvadą rašo prof. dr. Viktorija Skrupskelytė. Antologijoje a' sispindės visas mūsų išvieskosios poezijos kelias, pradedant 1945 metais ir baigiant dabartimi. Apie 650 puslapių knygoje tipis rinktinė daugiau kaip 50 mūsų čionykėčių poetų kūryba, kuri, nors okupanto iš Lietuvoje leidinių panašaus pobūdžio leidinių išbraukiama, šandieninėje lietuvių literatūroje sudaro vieną iš reikšmingiausių indėlių.

• **Dar vienas Oskaro Milašiaus** veikalas. Paryžiaus knygoje "Les Editions André Silvalre" žiomis dienomis išleidžia dar niekur iki šiol neatspaudintą Oskaro Milašiaus veikalą "Saulius iš Tarso — Saul de Tarse", kurį autorius yra parašęs 1913 metais. Tas kūrinys yra keturių paveikslų misterija, inspiruota pranašiškos vizijos. Veikalas priklauso Milašiaus sukurta trilogijai, kurioje yra 1911 metais sukurta veikalas "Miguel Manara" ir 1912 parašytas kūrinys "Methibosethas".

• **Vilniuje išleistas Ernest Hemingway** romanas "Anapus upės — medžių ūksmėje" (30.000 egz., vertė Silvija Lomsarytė — Pukienė), be to, jaunimui išleistas W. Scott romanas "Graziųjų Perto mergelė" (25.000 egz.) — išvertė Elena Juškevičienė ir Alina Šlikaitė. Ant rą kartą lietuviškai išleistas Stefan Zweig romanas "Širdies nerimas" (išvertė Adomas Druktenis).

tualiomis, nevengęs darbo ir šlaip įvairaus pobūdžio kultūrinėse organizacijose bei institucijose. Tiek daug šiuo metu kalbant apie mūsų valstybinę operą, reikia prisiminti, kad **Faustas Kirša** yra išvertęs lietuvių kalbon šias populiariasias operas: G. Verdi "Traviatą" (kartu su Sruoga), ir pats vienas Rubinstino "Demona" ir Bizet "Carmen".

Nemažai išvertė lietuvių kalbon taipgi Krasinskio, Kraševskio, L. Tolstojaus, A. E. Poa, Dostojevskio, Tiučovo, Lermontovo ir kt. kūrybos.

Pradėjęs savo eilėraščius spausdinti 1912 m. "Ateityje", vėliau išleido šias savo poezijos knygas: Verpetai 1918, Aidų aidai 1921, Suverstos vagos 1927, Giesmės 1937, Maldos ant akmenų 1937, Pilgrimai 1938, Tolumos 1947 (už šią knygą poetui paskirta anuometinė pati reikšmingiausia švietimo valdybos premija), šventieji akmenys 1951. Išskirtinę vietą visoje jo kūryboje užima ir trijų dainių satyrinė poema "Pelenai".

Fausto Kiršos rinktinės poezijos knyga praėjusiais metais išleista ir okupuotoje Lietuvoje, Vilniuje. Rankraščių likusios jo kūrytos išleidimu išvijoje rūpinasi Lietuvių rašytojų draugijos valdyta. Pomirini **Fausto Kiršos** dar niekur neskeltos poezijos tomą šiuo metu baigia spaudai paruošti poetas Stasys Santvaras. Knyga turėtų išeiti šiemet poeto gimimo sukaktuviniiais metais.

• **Lie'va prancūzų romane.** Prancūzijos spauda atkreipė dėmesį į Paryžiuje premijuotą knygą "La Felle de Lituanie" (Pamišėlė iš Lietuvos). Knyga parašė Bertrand Poirot - Delpech, išleido, 1970 m. antroje pusėje, Gallimard leidykla ir šiai knygai paskirta Prancūzijos Akademijos 1970 metų "didžioji premija romanų srity".

Kai kurie prancūzų laikraščiai ar literatūros leidiniai jai skyrė daug vietos, nagrinėjo autoriaus stilių, bandė suprasti jo fantaziją ir pan.

New Yorko bibliotetinė — svetimų kalbų specialistė, G. Zilionienė pareiškė, kad vargiai kas iš lietuvių panorėtų minėti, garbingos įstaigos premijuotą knygą padovanoti svetimšaliui. Juk, štai, veikalo herojės — "lietuvis" vardas — Nastenka. Jos vaikystės draugės — prancūzės prisiminimose dažnai paminėtas "Grand Duc Witold" ir poetiški aprašoma "skaidri Baltijos jūra", bet dar dažniau paminėtos "ikonos", ilginasi rusiškų dainų Vilniuje (Vilno...), paminėta "Pabouché" ir t. t. Vėliau išryškėja, kad Nastenka — tik prancūzės fantazijos padarinys.

Knygos stilius — gražus, netruksta poezijos, bet liūdna, kad jai trūksta to, kad galėtum ja didžiutis, jei jos autorius (žinoma, jei būtų pažinęs Lietuvą), būtų skaitytojus supažindinęs su mūsų kraštu, jo kultūra ar sukėles prancūzų bei kitomis kalbomis skaitančiųjų tarpe simpatijas ar dėmesį Lietuvos žmonėms, jų gyvenimui ar šių dienų likimui. (ELTA)

Poetas Faustas Kirša

Viktoro Petravičiaus medžio raizynas

• **Kauno Dramos teatras** (buv. Metropolitan kino patalpose), gruodžio 16 d. pastatė, per 50 metų laikotarpį, 316-ą premjerą. Tai kauniečio J. Gliškio pjesė "Grasos namai". Režisavo J. Jurašas.

• **Nauji Me'ai vis sutinkami su "Traviata".** Vilniaus opera ir Kauno muzikinis teatras 1971 m. išvakarėse pastatė trididcę Verdi "Traviatos" operą.

Teisininkai už paramą pr. vačioms mokykloms

Žiniomis iš Washingtono, Teisingumo departamento teisininkai kreipėsi į JAV Aukščiausią teisimą, prašydami, kad patvirtintų Rhode Island valstijos planą mokėti algas pasauliečiams mokytojams iš valdinio izdo. Teisininkai savo rašte Aukščiausiam teismui pažymėjo, jog valdiniai mokyėjimai, skirti papildyti katalikų mokyklų mokytojų algoms, nėra priešingi konstitucijai, nes tie mokyėjimai eis pasauliečiams mokytojams ir tai nebūs valstybės kišimasis į religijos reikalus.

Daugėja m'šrios kolegijos ir universitetai

JAV-se mažėja skaičius kolegijų ir universitetų, skirtų tik vien vyrams ar vien moterims. Per paskutinius penkerius metus tokių atskirų aukštųjų mokyklų skaičius sumažėjo visu šimtu ir 1969—1970 mokslo metais JAV-se buvo vien vyrams skirtų kolegijų ir universitetų 175, o vien moterims 229.

Kolegijų meno suvažiavimas

Chicagoje paskutinį sausio savaitgalį įvyko kolegijų meno

G E L E S
vestuvėms, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms
GUZASKU
Beverly Hills Gėlinyčia
2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

DESERT RANCH MOTEL

Gražiame Daytonos pajūryje. Visi patogumai. Zemos kainos. Atidarytas visus metus. Prisiunčiamas nemokamas katalogas ir informacija. Rašykite: Viktorija ir Adolfas Andriulis, 675 S. Atlantic Ave., Ormond Beach, Fla. 32074. Desert Ranch Motel. Tel. 904-677-7750

iš meno istorijos dėstymo metodikos ir apskritai iš meno istorijos.

Naujas Prancūzų akademijos narys

Vieton mirusio katalikų rašytojo Henri Massis į Prancūzijos akademiją išrinktas vienas iš pirmaujančių to krašto teisininkų — Georges Ibard, 67 m., kuriam yra tekę teikti teisinius patarnavimus Maroko karaliui Hassamui, premjerui Mendes - France. Jis ypač pagarsėjo, kai 1947 m. sėkmingai apgynė Viktorą Kravčenko, pabėgusį iš Sovietijos, prieš kal' inimus, jog jis nėra autorius tada labiausiai perkamos knygos — "Aš pasirinkau laisvę". G. Izard yra autorius gausių essays įvairiais klausimais.

Vokiečių meno paroda

Chicagos Meno muziejuje vasario 27 d. atidaroma vokiečių XIX šimtmečio tapybos paroda.

NAUJAS ISRADIMAS DIAGNOZEI

Veteranų ligoninės Palo Alto, Calif. gydytojas dr. S. Sherwood pranešė, kad sudarytas minikompiuteris, 35 svary, kuriuo elektroencefalografiniai tyrimai, ieškant epilepsijos, auglių ir kitokių smegenų sužalojimų, suvedami, padarant diagnozės išvadą, greičiau kaip per dvi minutes.

SIUNTINIAI — DOVANOS I USSR

SENA PATIKIMA FIRMA

Ir toliau tarnauja vis augančiai Klientūrai, yprastu tradiciniu būdu, kaip tarnavo 40 savo egzistavimo metų.

Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, dėkome jums už jūsų paramą. Jei ne, prašome išbandyti mūsų patarnavimą ir tada jūs mums dėkosite.

PASTU GAUNAMI SIUNTINIAI TĄ PACIĄ DIENĄ PĖRUOŠIAM PERSIUNTIMUI.

Naujausio katalogo ir naujausių patvarkymų kreipkitės į

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

TEL — 215 925-3455

NEW YORK CENTRAL OFFICE

220 Park Ave. South, New York, N. Y. 10003

TEL — 212 982-8410

Arba į bet kurį mūsų skyriaus atstovą	ELIZABETH, N. JERSEY 07201
PHILADELPHIA, PA. 19123	950A Elizabeth Street
1013 N. Marshall Street,	354-7008
WA 5-8878	
BALTIMORE, MD. 21224	HAMTRAMCK, MICH. 48212
3206 Eastern Avenue	11415 Jos. Campau Avenue
DI 2-2374	365-6350
SO. BOSTON, MASS. 02127	KANSAS CITY, KANSAS 66102
390 West Broadway	18 South Bethany
AN 8-8764	AT 1-1757
CHICAGO, ILL. 60632	MIAMI, FLORIDA 33138
4102 Archer Avenue	6405 Biscayne Boulevard
TEL. 254-4144	FR 9-8712
BRANCH	MINNEAPOLIS, MINN. 55418
CHICAGO, ILL. 60622	2422 Central Ave. N. E.
2242 W. Chicago Avenue	(612) 788-2545
DE 5-7788	
CLEVELAND, OHIO 44119	NEW BRITAIN, CONN. 06052
787 East 185th St.	97 Shuttle Meadow Avenue
486-1836	TEL. 224-0829
DETROIT, MICH. 48210	NEW YORK, N. Y. 10003
6460 Michigan Avenue	101 First Avenue
TA 5-7560	OR 4-3930
OMAHA, NEBR. 68107	PARMA, OHIO 44134
5524 So. 32nd Street	5432 State Road
731-8577	749-3038
PITTSBURGH, PA. 15222	ROCHESTER, N. Y. 14621
346 Third Avenue	983 Hudson Avenue
GR 1-3712	BA 5-5925
LOS ANGELES, CALIF. 90028	VINELAND, N. J. 08360
2841 Sunset Blvd.	Parish Hall
213-382-1568	West Lands Avenue
SAN FRANCISCO, CAL. 94122	609-691-8423
1236 9th Avenue	SEATTLE, WASH. 98103
LO 4-7931	1512 N. 39th Street
TRENTON, N. J. 08611	ME 3-1853
730 Liberty Street	SOUTH RIVER, N. J. 08882
LY 9-9163	168 Whitehead Avenue
WORCESTER, MASS. 01604	257-2113
417-798-3347	HARTFORD, CONN. 06103
	11 Charter Oak Ave.
	249-6255

CENTRAL OFFICE NEW YORK

220 Park Avenue South
New York, N. Y. 10003 — TEL. 212 — 982-8410

GLOBE PARCEL SERVICE, INC. yra PODAROGIFTS, INC. įgaliojimų dovanų užsakymus iš Sovietų gamintų daiktų: automobilių, baldytuvų, televizijos aparatų, motociklų, rūbų ir t. t.

AKADEMINĖS PROŠVAISTĖS

(Atkelta iš 8 psl.)

laukti Nauji 1971 Metai.

Tai šitaip nepaprastai greitai prabėgo ir ta išsvajota slidinėjimo savaitė. Liko tik gražūs ir nepamirštami prisiminimai, užmegstos naujos pažintys ir nauji draugai. Dabar vėl nekantriai laukiame, kad ir dar tolimų Kalėdų ir sekančios išvykos. Tikimės, kad kitais metais ir vėl visi sutiksime panašioje skautų akademikų išvykoje. Tad iki malonaus pasimatymo!

L. Jadviršytė

Kokius autorius studentai labiausiai mėgsta?

Žurnalui "Newsweek" pavedus, Gallup organizacija 61-me JAV u-te apklausė 1,061 studentą: Išvada — dauguma studentų pirmenybę atiduoda tradiciniams vertybėms. Net 7 iš 10 mano, kad dabar per mažai akcentuojamas šeimos gyvenimas. Apie pusę studentų mano, jog visuomenė per mažai kreipia dėmesio į pavienių žmonių ekonominį aprūpinimą. Tarp studentų la-

biausiai populiarius ne tokie revoliucionieriai kaip Che Guevara, o pirmojo vietoj John F. Kennedy (34%) antroje M. L. King (18%); iš gyvųjų populiariausiu pirmą vietą užima prez. Nixonas.

Tarp labiausiai pamėgtų autorių yra Hemingway (63%), George Orwell (43%), Salinger (24%).

Katalikai JAV-se turi 292 universitetus

Naujai išleistas "1971 Catholic Almanac" skelbia, kad JAV-se veikia 292 katalikų kolegijos ir universitetai, kur studijuoja 420,863 studentai. Savo pradžios mokyklų katalikai turi 9,947; jas lanko 3,693,373 auklėtiniai; auklėtesniųjų mokyklų (gimnazijų) katalikai JAV-se turi 2,082; jas lanko 1,054,642 moksleiviai. Paskutiniu laiku yra labai padidėję atlyginimai mokytojams, ir privačios mokykloms susidaro didelių sunkumų išlaikyti.

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
La doluvių Direktoriai

Trys Moderniškos Koplyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
— TEVAS IR SŪNUS —

TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS:

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWnhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

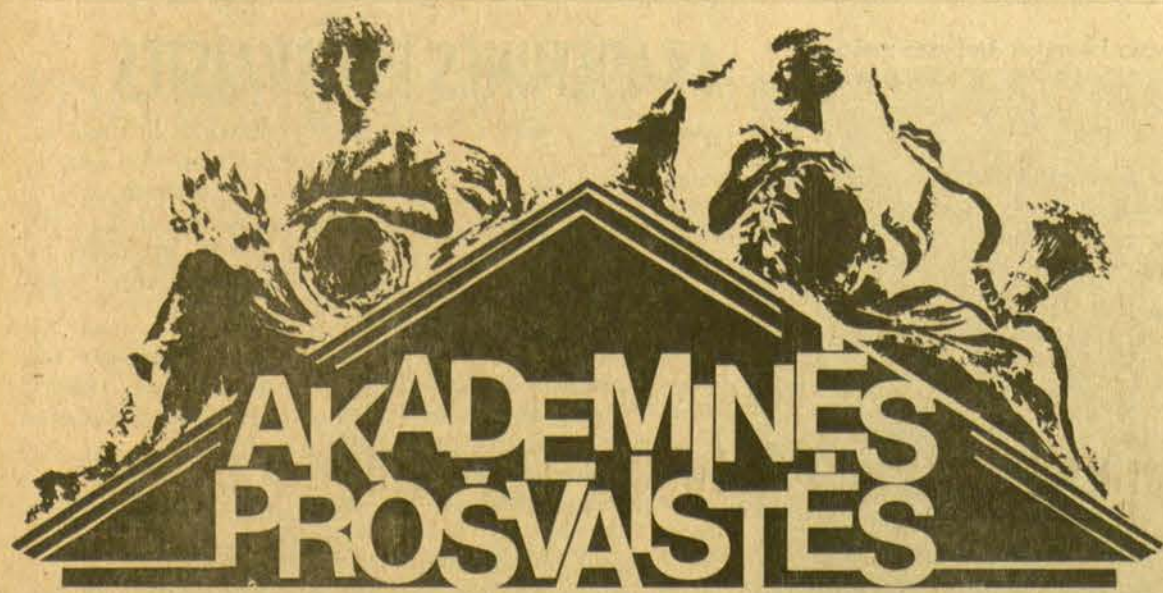
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

649 East 162nd Street, South Holland

10821 South Michigan Avenue, Chicago

TEL. — CO 4-2228

REDAGUOJA JORATE JASAITYTE, 6922 S. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60636

Mintys apie praėjusį Vasario 16-tos minėjimą

Nuo pat mažens, kiek atsime-
nu, Vasario 16-tos šventę visuo-
met minėdavome Marijos aukš-
tesniosios mokyklos salėje. Ir
šiais metais masės senų ir jaunų
lietuvių prigūžėjo ten atžymėti
53 m. Lietuvos nepriklausomybės
atkūrimo ir 720 m. Lietuvos valsty-
bės įsteigimo sukaktį. Man asme-
niškai šis minėjimas geriau patiko
dėl kelių priežasčių. Pirmiausia,
iš Amerikos politikų kalbų buvo
galima pastebėti naujas, iki šiol
retai matytas noras lietuvius pri-
imti kaip atskirą etninę grupę.
Ypatingai čia pasireiškė kongres-
manas R. Pučinskis, pabrėžda-
mas, kad būti geru JAV piliečiu
nereikalauja atsisakymo visos pra-
eitės paveldėjimo. Jo nuomone
"melting pot" filosofija, kuria tau-
tų gupės savo kultūrą ir praei-
sutapatina ir tuo pačiu ją pamirša-
ta, yra ne tik kalidinga, bet ir
kenksminga Amerikai. Kongres-
manas lietuvių individualumą pa-
gyrė ir linkėjo mums ir toliau
taip laikytis.

Minėjimas buvo prasmingas ir
tuo, kad Antano Razgačio žodžiu
pasireiškė ir jaunoji lietuvių kar-
ta. Studentas atsižvelgė į neseniai
pergyventas mūsų tautos tragedi-
jas Brazinskių, Kudirkos ir Simo-
kaičio laisvės siekimais. Nežiūrint
prarajos tarp senesnių ir jaunes-
nių, atrodo, kad mes visi lietuviai
turime panašius įsitikinimus, bend-
rų siekimų.

Programos labiausiai dominan-
ti dalis buvo Juanitos Centro kal-
ba. Ji taip įsitikinusi komunizmo
blogiu, kad nevenge smekti nei
savo brolio. Kubos pabėgėlė iš-
klė komunizmo klastą, sukta pro-
paganda, perspėdama laisvą pa-
saulį, jog reikia nedelsiant pradė-
ti veikti prieš vis didėjančią ko-
munizmo grėsmę.

Nežiūrint visų įvairiausių kal-
bų, mane labiausiai cėbinio visus
minėjimo dalyvius jungianti nuo-
taika. Pastaraisiais mėnesiais visi
pergyvenom tris dideles ir nie-
kad nepamirštas tragedijas. Gal
ir dėl to senimas kartu su

jaunimu šioje šventėje geriau su-
prato, kas tai yra laisvės norėti ir
jos nepasiekti: iš viso laisvės pra-
radimas išsivijoje gyvenantiems
lietuviams, pasidarė dabar re-
lesnis.

Augusta Saulytė

Studentas Antanas Razgaitis kal-
bą džiūjo apie Vasario 16-tos mi-
nėjimą Marijos aukštesniosios mo-
kyklos auditorijoje, Chicagoje, va-
sario 14 d. Nuotr. V. Noreikos

Ant jų pečių antrasis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas

II Pasaulio Lietuvių jaunimo
kongreso prezidiumą sudaro šie
asmenys: pirmininkas — Romas
Sakadolskis, vicepirmininkai: Vir-
gilijus Krapauskas, Audronė Ku-
biliūtė, Joana Kuraitė, Vitalija
Ruibytė. PLJK Komiteta sudar-
o: Gediminas Breichmanas —
Kanados LB Krašto valdyba, Ju-
ratė Čeponkutė — Kanados LB
Krašto valdyba, Augustinas Ide-
lis — PLN Jaunimo Sekcija, An-
tanias Kalvaitis — ŠALSS, Virgi-
lijus Krapauskas — Korpl. Neo-
Lithuania, Audronė Kubiliūtė —
JAV LB CV, Viktoras Kučas —
LSS Skautų Brolija, Joana Kurai-
tė — Kanados LB Krašto Valdy-
ba, Milda Lenkauskienė — PLB
Valdyba, Laima Nainytė — JAV
LB CV, Algis Norvilas — Moks-
leivių ateitininkų sąjunga, Anta-
nas Razgaitis — Studentų ateiti-
ninkų sąjunga, Vitalija Ruibytė

— Akademikų skautų sąjunga, a-
leksandras Pakalniškis Jr. — Lie-
tuvų Vyčių organizacija Jūratė
Jakšytė — Santaros-Sviesos Fede-
racija, Romas Sakadolskis — JAV
LB JS, Eugenijus Sičiūnas — Ka-
nados LB JS, Audronė Tamošiū-
naitė — LSS Skautų Seserija, Jo-
nas Šoliūnas — ŠALFAS, Nijor-
atė Šlapelytė — JAV LB CV, Lie-
tuvų Evangelikų - liuteronų jau-
nimo ratelis (atstovas dar nepa-
skirtas).

Pasaulio Lietuvių jaunimo
kongreso Informacijos komisiją
sudaro šie asmenys: Audronė Ku-
biliūtė — komisijos pirmininkė,
Valdyba, Laima Nainytė — biuletenio re-
daktorė, nariai: Rūta Giedraitytė,
Kęstutis Girnius, Dalia Jasaitytė,
Ramunė Kvilytė, Aleksandras
Pakalniškis, Jr.

Sovietai išvyjo studentą

Sovietų Sąjunga išvyjo britų
studentą Norman C. Bauer, at-
vykusį į Maskvą studentų pasi-
keimo keliu. Priežastis — jis
nufotografavo saulėlėdį prie
Nevos upės Leningrade. Sovietų
nuostatai draudžia fotografuoti
tiltus ir uostus.

Chiaigiečių studentų aktyvus tautai demonstracijų strategijos, laisvų rašymo ir t. t. patinų siūlymų reika-
lais, ryšium su Vytauto Simokaičio nutėsimu.

Nuotr. A. Gulbinsko

Jaunimo reikalai JAV Lietuvių Bendruomenėje

JAV Lietuvių Bendruomenės
VI-osios Tarybos Jaunimo reika-
lų komisijos valdybą sudaro: pir-
mininkas — Vytautas Klemas,
sektorius — Gediminas Sūrdė-
nas, JAV LB CV VP jaunimo rei-
kalams — Juozas Gaila.

JAV LB Tarybos Jaunimo rei-
kalų komisija, VI-osios Tarybos
sesijoje, kuri įvyko sausio mėn.
16 - 17 dienomis Philadelphiaje,
su savo rekomendacija, prista-
tė JAV LB CV jaunimo ir akade-
minijų veiklos planus. Planai yra
tokie:

JAV LB CENTRO VALDYBOS VICEPIRMININKO JAUNIMO REIKALAMS VEIKLOS PLANAS

1. LB Apylinkė ir jaunas žmogus.
 - a) Isteigti apylinkėse jaunimo sekcijas. Ten kur jaunimo maža, turėti bent atstovą ryšių palaikymui.
 - b) Raginti ir, gal net, reikalauti, kad apylinkių valdybose būtų ir jaunimo atstovai, rinkti ar kviesti.
2. Jaunimo organizacijos.
 - a) Šlaures Amerikos Lietuvių

studentų sąjunga. Netik palaiky-
ti glaudžius ryšius su sąjungos
centro valdyba, bet telkti visoke-
riopą galimą paramą. Pvz.: pa-
dėti organizuoti stovyklas, studij-
jų dienas, skyrius atskirose kolo-
nijose ir t. t.

b) ŠALFA ir Sporto sąjunga.
Kreipti ypatingą dėmesį į sporti-
nį jaudėjimą. Raginti apylinkes
kurti ar atgaivinti sporto klubus,
aktyviai prisidėti prie organizuo-
jamų švenčių ir kursų.

c) Idėjinės moksleivių ir a-
kademikų organizacijos. Palaiky-
ti nuolatinius ryšius su jų orga-

nizacijų centro valdybom, lanky-
ti jaunimo stovyklas, skirti dova-
nas lietuviškiausiems stovyklauto-
jam ir t. t.

3. Nestudijuojantis jaunimas.
Per apylinkių valdybas ieškoti
ryšių su šiais jaunuoliais, ban-
dant ir juos įtraukti į lietuvišką
gyvenimą. Organizuoti specialias
stovyklas ir kursus.

4. Studijų dienos.
Suruoti kasmet studijų dienas
ir simpoziumus rytuose, pvz.: N.
Yorke, Detrote ar Chicagoje.

5. Meno vienetas.
Sudaryti skrajojantį meno vie-
netą, kuris galėtų aplankyti toli-
mesnes kolonijas.

6. Jaunieji dailininkai.

Sudaryti kilnojimą jaunųjų
dailininkų kūrinių parodą.

7. Lituanistiniai kursai.
Padėti Svetimam tarybai suruo-
sti lituanistinius kursus.
8. Stipendijos.
Isteigti bent vieną stipendiją.
9. Jaunimo kongresas.
Padėti PLB Valdybai Jaunimo
kongreso rengimo darbuose.

Sunkių žodžių žodynas

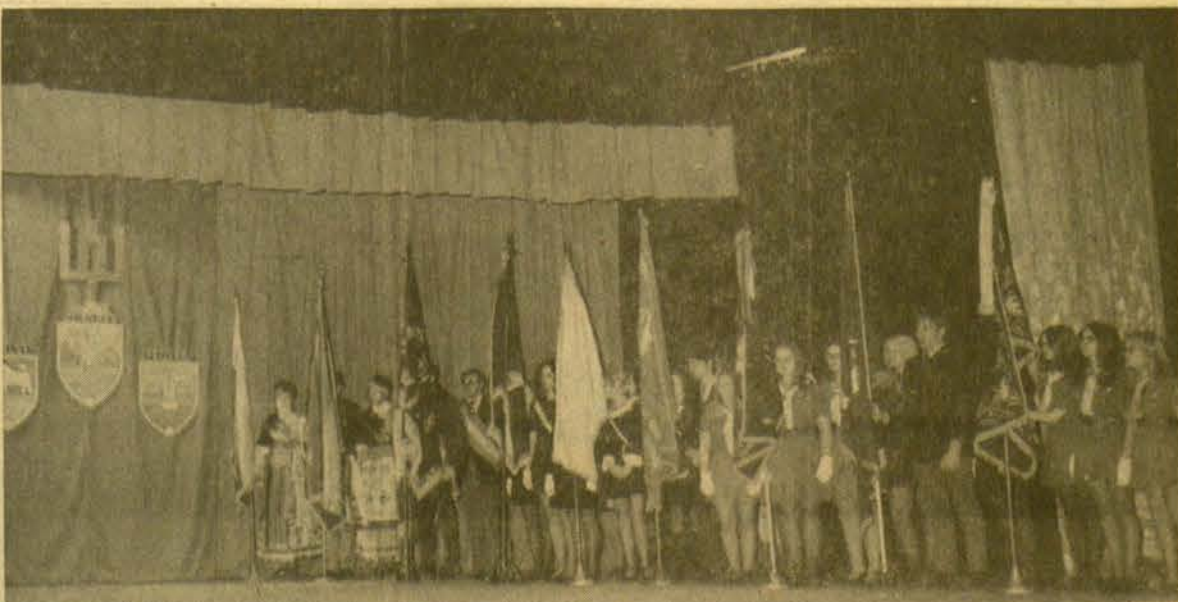
Naujai iš spaudos išėjo Ro-
berto H. Hil sudarytas sunkių
anglų kalbos žodžių žodynas,
pavadintas "A Dictionary of
Difficult Words". Išleido John
Day leidykla. Kaina 5.95 dol.

Dalyvaukime konkurse!

II Pasaulio Lietuvių jaunimo
kongreso komitetas skelbia II PL-
JK šūkio konkursą. Konkurse kvie-
čiame dalyvauti visą lietuvių jau-
nimą, nežiūrint gyvenamos vieto-
vės. Šūkiai bus vertinami pagal
jų originalumą, skambumą ir
Kongreso nuotaikų išreiškimą.
Šūkis — ne daugiau kaip dešimt-
ties žodžių. Šūkio pasiūlymai pri-
imami iki 1971 m. balandžio
mėn. 11 d. Konkursą laimėjusiam
skiriame 50.00 dol. premiją, ku-
rios mcenatas yra dr. V. Majaus-
kas. Sprendimą darys II PLJK
Komitetas. Šūkių prašome siųsti
II PLJK Komiteto vicepirminin-
kei Vitalijai Ruibytei šiuo adresu:
Vitalija Ruibytė, 6753 So. Rock-
well Str., Chicago, Ill. 60629,
U.S.A.

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro valdybos veiklos planas: akademiniame srityje.

1. Palaikyti ryšį tarp visų lietu-
vių mokslininkų ir kūrėjų,
sudarant sąlygas nuomonių
ir žinių pasikeitimui mokslin-
nėse, profesinėse, bei kultūri-
nėse srityse.
 - a) Surinkti adresus ir paruošti
kartoteką;
 - b) Supažindinti studentus su
lietuvių profesoriais savo
parinktuose universitetuose
(Amerikoje ir Europoje);
 - c) Palaikyti ryšį su tarptau-
tinėmis akademinėmis orga-
nizacijomis.
2. Ugdyti išsivijus lietuvių moks-
lo ir profesinį potencialą, y-
pač skatinant jaunimą ir pa-
dedant jam surasti stipendi-
jas bei patekti į gerus univer-
sitetus.
 - a) Suvesti lietuvių studen-
tus, turinčius tinkamas kvalifika-
cijas, su profesoriais, galin-
čiais parūpinti stipendijas;
 - b) Iširti bendrus stipendijų
šaltinius Amerikoje ir užsieny-
je pvz. valdžios, privačių fon-
dacijų, paskolų ir t. t.
 - c) Informuoti būsimus stu-
dentus apie studijų galimy-
bes užsienyje, ypatingai kai-
noms Amerikoje greitai ky-
lant.
3. Surengti vieną didesnio masto
Mokslo ir kūrybos simpozium-
us, turinčius tinkamas kvalifika-
cijas, su profesoriais, galin-
čiais parūpinti stipendijas;
- b) Iširti bendrus stipendijų
šaltinius Amerikoje ir užsieny-
je pvz. valdžios, privačių fon-
dacijų, paskolų ir t. t.
- c) Informuoti būsimus stu-
dentus apie studijų galimy-
bes užsienyje, ypatingai kai-
noms Amerikoje greitai ky-
lant.

Organizuoto lietuviško jaunimo vėliavos Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 53 metų ir Lietuvos valsty-
bės įsteigimo 720 metų iškilmingame minėjime Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje, Chicagoje
vasario 14 d.

Nuotr. V. Noreikos

Pirmojo slidinėjimo prisiminimai

Manau, kad tie, kurie dalyvavo
skautų akademikų žiemos išvyko-
je, dar gerai prisimena, kaip įdo-
miai ir linksmai buvo praleista ta
pokalėdinė savaitė. Deja, tos lai-
mingos dienos jau praėjo ir slidi-
nėjimo metu gautas mėlynės jau
išgijo, bet tie iš mūsų, kurie tu-
rėjome progos dalyvauti pirmą
kartą šioje išvykoje, jos pamiršti

ma.

a) Iširti bendrą ruošimą su
Jaunimo Kongresu ir ALIAS
suvažiavimu;
b) simpoziumo programon į-
traukti dar daugiau jaunų
dalyvių.

4. Isteigti Lietuvių mokslo drau-
giją, laikantis tikslų ir nutari-
mų, priimtų sekančiuose suva-
žiavimuose:

- a) ALIAS IX-tame visuotina-
me suvažiavime 1968 m. ge-
gužės 30 d., Clevelande;
- b) Moklo ir kūrybos simpo-
ziume 1969 m. lapkričio 26
d., Chicagoje;
- c) ALIAS X-tame visuotina-
me suvažiavime 1970 m. ge-
gužės 30 d., Toronte;
- d) 14-kos asmenų steigiamo-
ji komisija su atstovais iš
ALIAS, Gydytojų draugijos,
Lituanistikos instituto, ir t.t.
sudaryta 1970 metais;
- e) Užbaigti draugijos statuto
ruošimo darbus;
- f) Formaliai įsteigti draugiją
ne vėliau 1972 m. vasaros.

V. K.

taip greitai negalėsime. Juk tai
buvo savaitė, kai namie pasiliko
užverstos visos knygos ir studen-
tiški rūpesčiai bent trumpam bu-
vo pamiršti, o turimas laikas bu-
vo paskirtas tik slidinėjimui, poilsui
ir pabendravimui. Tai buvo
viena ir gan reta proga linksmai
praleisti laiką su draugais, toli
nuo namų, tėvų ir visokių rūpe-
čių ir bėdų.

Kadangi slidinėti vykau pirmą
kartą, tai gerai prisimenu ir tą iš-
vykos dieną, kai visi, anksti ry-
tą atsikėlę ir į mašiną sulindę,
skubiai dūmė į slidinėjimo sto-
vyklą Michigan valstijoje. Kelio-
nė vyko gerai. Romo mašina bu-
vo išikima ir greitai mus nešė
gražiomis Michigano apylinkė-
mis. Netoli paskirtos vietovės mus
pastiko sniego pūga ir tai buvo
žonklas, kad naujas sniegas už-
tikrins geras slidinėjimo sąlygas.

I stovyklą važiavome, kaip
skautams įprasta, pasirodę bet
kokiose sąlygose išgyventi prama-
tytą laiką. Tačiau pirmą nuste-
bimui, vietoj palapinių radome
barakus net su šiltu vandeniu,
šiluma, šviesa ir visokiais kitais
patogumais. Tai ir ūpas dar dau-
giau pakilo, nes gyvenimo sąly-
gos, kaip prie visko įpratusiems
skautams, čia buvo karališkos.

Pirmą vakarą stovykloje pralei-
dome, susipažindami su jos vieto-
ve ir aplinka. Be to, čia tuoj susi-
pažinome ir su drėgno sniego
gniužėmis ir su taikliais mūsų
"šauliais", nes dėl nežinomų
priežasčių įvyko, jokioje pro-
moje nenumatyta, sniego kova,
kuri tęsėsi, kad ir žymiai trumpi-
au už Vietnamo karą, bet vis-
tiek gana ilgai. Po kiek laiko, iš-
sisėmus jėgoms ir nurimus kovos
audrai, visi grįžome prie ugnies,
nors sušalę, šlapi, snieguoti, bet
su geriausia nuotaika ir raudon-
iais veidais. Kas laimėjo tą snie-
go kovą, taip ir liko neišspręsta
net prie paliaubų stalo.

Kitą rytą, gerai išmiegoję, kėlė-
mės anksti ir šiltai apsirengę vy-
kome slidinėti. Pasirodė, kad di-
desnis procentas mūsų grupės da-
lyvių jau buvo čia buvę ir slidi-
nėję, tai jie greitai ir paliko mus
pirmokus. Tos dienos dėmesio
centru, aišku, buvome mes nau-
jokai-ės. Iš pakutiniųjų stengė-
mės ko greičiau išmokyti slidinėti,

ar bent ilgiau ant slidžių pasto-
vėti ir nuo kalnelio nusileisti sta-
čiomis. Deja, nors ir nelabai
malonu prisipažinti, bet kadangi
to reikalauja skautiškas atviru-
mas, tai turime pasakyti, kad pir-
mą dieną daugiausia šliuožėme
ant minkštosios kūno dalies, vė-
dėdami ar gulėdami ant sniego, o
ne sėdėdami ant slidžių.

Čia vėl turiu prisipažinti, jog,
išvažiudama į stovyklą, buvau
pasirūšus ir galvojau, kad nors ir
naujokė esu, bet greitai išmoksiu
ir gal laimėsiu net slidinėjimo
premią. Tačiau paskutinę dieną
stovykloje bijojau ir drebėjau,
kad kas nors nepasiūlytų rinkti
karaliene, toliausia nučiuoždama
ant paprastai už visas vaikystės
išdaigas atsakančios kūno dalies.
Žodžiu, mums pirmėkams pra-
džia, kaip paprasčiai, nebuvo ir
čia lengva, o slidinėjimo "sin-
jorai" turėjo iš to gaudaus juoko.

Pirmą atvykimo dieną įvyko ir
formalus susipažinimo vakaras.
Čia turėjome progos su visais ge-
riau susipažinti, pabendrauti ir su-
sidraugauti. Ir taip beveik kiek-
vieną dieną visą tą savaitę ir pra-
leidom slidinėdami, teisingiau, i-
viariausiomis pozomis čiuoždami
nuo kalnų, o vakarais ruošėme ir
dalyvavome įvairiose pramogose.
Vieną vakarą čia įvyko net
madų paroda, kurioje dalyvavo
slidinėjimo kandidatas ir junio-
rai, apsirengę įvairiais slidinėjimo
kostiumais. Viena sesė, matyt, gy-
venime ar dėl šioje stovykloje
gautų patyrimų tapusi labai prak-
tiška, modelavo slidinėjimo kel-
nes prie kurių užpakalyje buvo
prisiuvusi "paduškaite". Ji reko-
mendavo tą moderniškiausią ir
gan praktišką kelnų fasoną nau-
jokams, kurie, kaip anksčiau jau
minėta, daugiausia laiko pralei-
džia čiuoždami ant "paduškaite"
norimos apsaugoti vietos. Kita va-
karą buvo suruoštas bendras lau-
žas salėje, kur, be kitko, dauge-
lis išmckome ir visai naujų dai-
nų. Gi Naujų Metų išvakarėse į-
vyko naujokų įvedimas į tikro-
sius slidinėjimo narius. Čia kiek-
vienas pirmokas buvo "pakrikšty-
tas" — apibėtas storoku sluoks-
niu tirpstančio sniego. Po to jau
vyko šokiai ir dainos, ir taip net
nepamatėm kaip atėjo nekantriai
(Nuželta į 7 pusl.)

Atspėkite, ar jis čia šis po telegramų siuntimo darbymečio Kudirkos
ir Simokaičio atvejais, ar pats dar "sunkiai galvojo" ir neapspėn-
dijo dėl telegramos pasiuntimo?..

Nuotr. A. Gulbinsko